

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME III. — LETO III. CLEVELAND, O., PETEK, (CLEVELAND, O., PETEK, (ST. 303 (NO.)
Single Copy 3c Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879. Posamezna številka 3c

ŠTIRJE DETEKTIVI IZPRIČUJEJO V PRILOG SODNIKA M'GANNONA.

PRAVIJO, DA JE W. P. WILSON, PRIČA ZA DRŽAV-
NO PROSEKUCIJO, VEČKRAT IZPREMENIL
SVOJE PRIPOVEDANJE.

Število prič, ki pravijo, da so videle sodnika McGannona ob času, ko je bil kagy ustreljen, drugod, in da ga torej ni mogel ustreliti, se je zvišalo že na dvanajst. Včeraj je bilo zaslišanih zopet šest novih prič, ki so izpričevale v prilog sodnika McGannona. McGannonovi odvetniki so povzročili precej prese-
nečenja, ko so poklicali na izpričevanje štiri mestne de-
tektive, da napadejo verjetnost izpričevanja William P. Wilsona, ki je bil priča za državno prosekucijo, in ki je izjavil, da je bil McGannon oni tretji mož, ki je bil v noči 7. maja na vogalu Hamilton ave. in 9. vzhodne ceste, ter da je on izstrelil oni usodepolni strel, ki je prinesel smrt Kagyuju.

Prvi izmed detektivov, katerega so poklicali McGan-
nonovi advokati, je bil Harry Brown, katerega je okraj-
ni prosekutor Baskin dodelil za pomoč policijskemu na-
čelniku Smithu, da pomaga razrešiti Kagyjevo umorstvo, in ki je včeraj na izpričevanju izjavil, da je po svojem raziskovanju šel v urad odvetnika William Boyd-a, ki je glavni zagovornik McGannona, ter ga opozoril na neka-
tere stvari v izpričevanju državne priče Wilsona, ki po njegovem mnenju niso v soglasju.

Včeraj je bila sodna dvorana zopet nabito polna ljudi.

Včeraj je policija skušala najti neko žensko, ki je po telefonu grozila Miss Mary Neely, glavni priči držav-
ne prosekucije proti sodniku McGannonu.

Kot se izjavlja policija, jo je omenjena ženska v sre-
do popoldne petkrat poklicala po telefonu.

Vsakokrat je odgovoril na telefonu neki privatni de-
tektiv, katerega je nastavljal prosekutor Baskin, da pre-
preči vsaki osebi, da bi na kak način vplivala na Miss Neely.

Ko je detektiv po večkratnih telefonskih klicih spo-
znal, da kliče eden in isti glas, je pustil Miss Neely, da odgovori. Pri razgovoru je Miss Neely držala telefonsko poslušalo nekoliko inčev od svojega ušesa, tako, da je po-
govor lahko slišal tudi detektiv.

"Ali govori Miss Neely, ki je izpričevala proti sod-
niku McGannonu?" je vprašal glas misteriozne ženske po telefonu.

"Da," je odvrnila Miss Neely

"Potem se pazi! Mi te bomo že še dobili!"

Tu je ženska prenehala pogovor še predno je mogla Miss Neely kaj odgovoriti.

Sedaj si policija prizadeva, da bi dognala, kdo je po-
klicel po telefonu. Med tem pa se je postavilo še tri po-
liceiste, da pazijo na Miss Neely.

Včeraj je bila zaslišana tudi Miss Goldie Austin, ki je prodajalka cigar v Olmsted hotelu. Državna priča William P. Wilson je izjavil, da je tisti večer, ko je bil ustreljen kagy šel v hotel Olmsted in kupil nekaj cigar, Miss Austin pa pravi, da to ni res, in da se ona ne spo-
minja Wilsona.

ODLOCITEV KANSASKEGA INDUSTRIJALNEGA SODISCA.

Topeka, Kas., 22. dec.—Dr-
žavno industrijalno sodišče je v slučaju velikih mlinov, ki se na-
hajajo v tem mestu, odločilo, da je dolžnost vseh poglavitnih in-
dustrij, da celo v času nevelike aktivnosti obdrže na delu svoje izvežbane delavce. W. L. Higgins, ki je podal odločitev, je izjavil, da ni mogoče odločiti nikakih strogih določb, in da je v vsakem slučaju treba upoštevati razmere, vendar pa da stoji razsodišče na atališču, da kadar se kapital in-
vestira v kako važno industrijo, tedaj prevzame tudi gotove obli-
gacije in se mora podrediti goto-
vim regulacijam, da se varuje pravice splošne javnosti.

ŠTIRJE MRTVI V RUDARSKI NESRECI.

Seattle, Wash., 23. dec.—Štir-
je rudarji so bili danes podsti v Black Diamond premogorovu, ki je last Pacific Coast Coal Co. Na rudarje se je zvrnilo več sto ton kamenja in zemlje.

Zahteve premogar- jev zavrnjene.

Philadelphia, 23. dec.—Pre-
mogarski podjetniki so danes od-
ločno odklonili zahteve trdih pre-
mogarjev za nadaljno zvišanje plač, za \$6 minimalne plače onim, ki so plačani od dneva in vpostavi-
tevev 8-urnega delavnika. Opera-
torji sploh nečejo nič slišati o tem, da bi se ponovno odprlo pogod-
bo, ki je bila sklenjena na podlagi priporočil, katere je podala ko-
misija, katero je imenoval pred-
sednik Wilson.

Zastopniki rudarjev so pa isto-
tako odločni pri svojih zahtevah, ter so sporočili operatorjem, da ne morejo odstopiti od njih.

Končno stališče, ki ga zavra-
mejo trdi premogari, pa bo od-
ločila seja glavnega meznega komiteja, ki se prihodnji tork snide v Hazeltonu, Pa.

Danes sta dospela semkaj Ja-
mes Purcell in L. R. Thomas, ko-
misarja za poravnavo, katero je poslal semkaj delavski tajnik Wil-
son kot svoja osebna zastopnika. Ona dva bodeta skušala nastopiti kot posredovalca, ako bo položaj dovoljeval.

JE UBIL STIRI, POTEM PA SE SEBE.

Bradshaw, Neb., 23. dec.—
Carl Nickleson je pred kratkim kupil velik kos zemlje, katerega je zelo drago plačal. Ko je spoznal, da zemlja ni toliko vredna, ga je to tako potrl, da je danes naj-
prej usmrtil svojo ženo, svoje tri otroke in potem pa še sebe. Zeno je ubil s kladivom, otrokom je z britvijo prerezal vratove, ko so spali, sam se je pa ustrelil.

PREKO ATLANTIKA K PACIFIKU.

Ako se bodo načrti mornariške-
ga oddelka v Washingtonu uresni-
čili, tedaj bo dobila Amerika spo-
mladi iz Anglije zrakoplov, ki bo največji svoje vrste na svetu. Zrakoplov Z. R. 2. je sedaj v de-
lu v Angliji ter je naročen na oba-
li Atlantika, temveč bo letel cez pristanja v Južno Californijo, kjer bo pristal ob Pacifiku. To bo to-
rej najdaljši polet, ki ga ima za-
namovati zgodovina zrakoplov-
stva. Razdalja, ki jo bo preletel zrakoplov, bo znašala 800 milj.

Zrakoplov, od katerega se pri-
čakuje ta velikanski polet, je za tretino večji od zrakoplova R. 38 ki je došel leta 1919, iz Anglije v Ameriko in ki se je po osem-
dnevnem poletu zopet povrnil v Anglijo. Ta zrakoplov ima pa dvojni akcijski radij ter je, kakor naznanjajo vsa poročila, v stanju poleteti iz Anglije v Californijo. Ameriška mornarica je kupila ta zrakoplov od Anglije za 50.000 funtov šterlingov. Ameriško mornariško minist-
stvo bo dalo zgraditi na Rtu May v Atlantskem oceanu velik han-
gar, kjer bo shranjen ta zrako-
plov.

—Število prometnih nesreč v Clevelandu je naraslo na 157. Včeraj jutraj je bila ubita od ne-
kega avtomobila 18letna Miss Karoline Kahl, ki je čakala na poulično karo. Ob polosmi uri jutraj pa je našel smrt na E. 33 St. in Superior ave. John Gor-
man, ko je njegovo motorno ko-
lo na ledni cesti izpoddrsnilo in zvrnilo nanj. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

CIVILISTI BEŽE IZ REKE.

LAKOTA GROZI MESTU, KO SE ZALOGA
ŽIVEŽA NIŽA.

London, 23. decembra. — Glasom brzjavke, ki je dospela iz Milana, so civilisti pričeli bežati iz Reke. Sto beguncev je že dospelo v Kandrido.

Živilsko vprašanje na Reki je postalo nadvse akutno. Prebivalstvo mesta znaša 52.000, in zaloga hrane je tako nizka, da ne more zadostovati za več kot štirinajst dni. Položaj na otokih Krk in Rab pa je še slabši kot na Reki.

Poročilo pravi, da je večina reškega prebivalstva na-
sprotna vsakemu prelivanju krvi. Celo nekateri člani D'Annunzijeve "vlade" so v tem oziru nasprotni D'An-
nunziju.

Poslanca Suzi in Deambri sta odšla iz Reke v Rim, da predložita predlog, da Italija prizna reško regencijo, medtem ko bi se D'Annunzijo potem tudi zadovoljil, ako bi se Reka ne priklopila k Italiji.

Trst, 23. decembra. — Reka je obkoljena z vladnimi četami. Vsi dohodi v mesto so močno zastraženi na se-
veru, vzhodu in zapadu. Vsaka pot in steza je zastraže-
na. Nihče in nobena stvar ne sme v mesto, medtem ko je odhod iz mesta dovoljen. Tudi dohod po morju je ne-
mogoč, ker mornarica iz Pulja kontrolira vse vodovje v bližini Reke. Ponoči je bilo videti, da Reka nima elek-
trične razsvetljave.

Vsi vlaki se morajo ustaviti že v Opatiji. General Cavaglia je obvestil župana Giganteja o korakih, ki se jih namerava podvzeti za vsiljenje blokade.

Kaj bo napravil D'Annunzio sedaj, ko je prebival-
stvo začelo zapuščati mesto, se ne ve. Ljudje nepresta-
no odhajajo, seveda peš, ker odhod na vsak drug način je nemogoč.

D'Annunzijeve legijonarji so danes vrgli dve bombi proti rednim četam, ki stražijo dohod k mestu na zapad-
ni strani, pri čemur je bil ubit en vojak, dva pa sta bila ranjena. Legijonarji so ušli.

Srbski častniki poveljujejo Wranglovim četam, ki se nahajajo v Dalmaciji.

Rim, 23. decembra. — Tržaški korespondent lista "Idea Nazionale" poroča, da srbski častniki poveljujejo Wranglovim četam, ki so se izkrcale v Luccari, šest milj južno od Reke, da nastopijo proti D'Annunzijevim legi-
onarjem, ako bi se izkazalo potrebnim.

Tarifna predloga v senatu.

Washington, 23. dec.—Ko je tarifna predloga, ki je bila spre-
jeta v poslanski zbornici, prišla v senat, jo je prvi napadel demo-
kratski senator Harrison iz Mis-
sissippi države. Ko je predloga prišla iz nižje zbornice, je najprej zahteval, da se jo čita, kar se v senatu nevedno opusti.

Republikanski senator McCum-
ber, predsednik finančnega komi-
teja, je izjavil, da predloga naj-
brže še celo prihodnji teden ne pride na dnevni red.

Demokratski senator Gay je predlagal, da se k predlogi do-
stavi dodatek, glasom katerega naj bi se med s tarifno zavarovane produkte dodalo tudi sladkor, ker sladkornim plantažarjem baje grozi bankerot, ako se jih na za-
varuje.

Namen tega amendmenta je, da bi se cena surovemu sladkor-
ju na debelo nikdar ne znižala pod 8c funt.

— Na Superior ave. in 79. vzhodni cesti se je včeraj jutraj Superior kara zaletela v karo, ki vozi po E. 79 St., pri čemur je motorman Dindea dobil smrtno nevarne poškodbe, dve ženski pa sta dobili precej nevarne poškod-
be. Domneva se, da se je ne-
sreča pripetila, ker je motormanu Dindeaju prišlo slabo.

—Poroča se, da je ogenj, ki se je pojavil včeraj okrog 8 urc jutraj v garaži za Ziehmovo pro-
daalno na 6016 St. Clair ave., napravil za približno \$100.000 škodo. Ziehmu, ki je bil tudi po-
grebnik, so zgoreli vsi avtomobi-
li in ambulance, katerih skupna vrednost je znašala \$25.000. Po-
leg tega je zgorelo 535 mrtvaških kret, ki so bile vsega skupaj vred-
ne okrog \$50.000. Škoda na po-
slopih pa znaša okrog \$25.000. V mrtvaški kapeli ni bilo za časa ognja nabelega trupla. Kot se se-
daj poroča, se je ogenj najprej pojavil v skladišču, kjer so se nahajale mrtvaške krste. Izvor ognja je še vedno nepojasnen.

—Revija jeklarskih tovarnerjev poroča, da se bo produkcija je-
klaren in plavžov za nekaj tednov in še dalj znižala za polovico. To-
da nekatere jeklarne obratujejo še vedno skoro s polno paro. V Pittsburgu delajo Carnegiejeve je-
klarne s 95 procentno paro in imajo naročila še za nekaj mese-
cev. Illinois Steel Co. dela s 85-
procentno paro, American Steel and Sheet Plate Co. pa ima zdaj več dela kot kdajkoli v teku zadnjih dveh let.

—Citatelje opozarjamo na oglas Euclid Foundry Co. To podjetje je pač lep vzgled, da tudi Slovenci lahko nekaj na-
pravijo, ako se zavzamejo. Vod-
stvo vabi vse rojake, da si 26. decembra ali 2. januarja ogleda-
jo nove tovarniške prostore.

KUPITE DELNICE SLOV.DEL.
DOMA V COLLINWOODU.

NOVI TERORIZEM.

Piše George B. Shaw.

Globlji pomen zadnjih objav angleškega ministerskega predse-
dnika radi irskega vprašanja, še ni zapopaden. Te objave se namreč veliko bolj tikajo Anglije in Ame-
rike kot pa Irske, in sicer vsled te-
ga, ker sta ti dve velosili močnejši kot je pa Irsko.

Winston Churchill je Lloyd Georgejevo izjavo o podvrženju Irske, in sicer brezpogojnem pod-
vrženju, zapopadel v enem sa-
mem stavku: Irsko je "strašna ne-
varnost" za Anglijo.

Gospod Churchill, ta militarist, ni moč, ki bi se dal ustrahovati od peščice Ircev, ki se bore proti ve-
likanski angleški premoči.

Ce bi se dalo, tedaj bi nastopil v smešni vlogi slona, ki se boji miške, bodisi da ima to miško za nevarno zver. In nevarnost, ka-
tere se boji, ni prav gotovo no-
bena moralna nevarnost. On prav gotovo ne veruje v kako ta-
jinstveno moč, vsled katere b' se maščevalo mučeništvo lord-ma-

On nadalje ve, da je angleško javno mnenje zaposleno z Angli-
jo samo in njenim socialnim pro-
blemom. Za francosko javno mnenje se mnogo ne briga, dočim pravi o Irski, da je pro-nemeška.

Za javno mnenje Amerike ima pa Churchill samo zaničljiv na-
smeh. Kakor vsi ostali angleški a-
ristokrati, se tudi on ne briga za

njeno mnenje, zlasti ker ve, da njeno morebitno nezadovoljstvo ne bo prišlo nikoli preko navad-
nih besed.

Kljub vsemu temu pa ga goni njegov strah, da hoče Irsko po-
vreči z ognjem in mečem, s tortu-
ro in nasiljem, kajti svoboda Ir-
ske, "pomenja strašno nevarnost za njegovo lastno deželo."

In v čem obstoja ta "strašna nevarnost?"

To je zelo enostavno. Lloyd George se je izrazil: "Irsko je u-
boga, toda podmorski čolni so poceni. Irsko izdeluje v svojih hri-
bih, kamor ne morejo carinski ur-
adniki, žganje, in ravno tako lah-
ko bi tam izdelovala strupene pline.

"Bojnih ladij si ne more nabavi-
viti vsaka majhna država, vendar tako siromašna pa ni nobena teh držav, da si ne bi mogla omisliti plavajočih min, ki lahko uničijo bojno ladjo.

"En sam mikroskop, delec ba-
cila malteške mrzlice, to je vse, kar je potrebno, da se uniči voja-
ške čete s počasnimi boleznimi, kakor je neki angleški častnik jav-
no v Londonu povedal, ko je go-
voril o tem sredstvu kot o bodoči bojni metodi.

To je torej nov vojni nauk za militariste. Pogubonosna sredstva so sedaj tako poceni in tako stra-
šna, da ni noben narod pre-
majhen, da se ga ne bi bilo tre-
ba bati, in noben narod prebikab, da ne bi bil uničenja vreden.

Kaka mala grofija bo v bodoč-
nosti morda naredila, da se bodo francoski militaristi tresli strahu; San Salvador bo vojnemu tajniku Združenih držav vzel njegov spa-
nec. Portugalska, Holandska, Bel-
gija, Danska in balkanske drža-
ve, vsaka posamezna od teh dr-
žav je danes strašnejša, kakor je bila d. r. oborožena Nemčija leta 1914.

Kolikor se tiče japonske, ali ni logična potreba od Amerike da Združene države iztrebijo pre-
bivalstvo na Banzai in Bushide ter da spravijo to nevarno skupi-

no otočja (s pomočja angleške-
ga vojnega ministrstva) v vrsto indian, ki 1917: va. 1)

Toda če bosta Anglija in Ame-
rika uničili Japonsko, kako bo-
sta pa potem sami med seboj izhajali?

Amerika ima monopol na he-
lium, to je edini plin, ki more no-
siti zrakoplove in ki lahko kljubu-
je ognjenim puščicam, katerim ne more kljubovati Zepelin, ki je na-
polnjen z vodikom.

Anglija ne bo imela miru, do-
kler ne bo gospodarica teh helium plinovih virov. Vsled tega mora Anglija narediti konec epizodi re-
volucij svojih ameriških kolonij ter izjavo neodvisnosti poteptati.

Morda bo ameriško ljudstvo proti temu protestiralo. Ta pro-
test pa bi prišel do veljave samo tedaj, če bi bila Anglija prisiljena pasti na kolena.

Vojna med obema tema drža-
vama pa je neizbežna, če sledimo mislim Lloyd Georgea.

In ako res pride ta vojna, kaj bo storila Francija? Francija ima 30 milijonov črncev, ki jih v potre-
bi lahko spusti na civilizirane na-
rode. Ker je Francija sedaj en oddelek teh črncev kvartaliral v bivši Goethejevi hiši, je s tem ne-
ovrgljivo dokazala, da se ne bo tudi v bodočnost in pošiljalo vpo-
rabiti črnce proti kulturi belcev.

Vsled tega bi bili dani ter eljni vzroki za vojno med alijanco francoske republike ter angleškim cesarstvom na eni strani ter alij-
anco združenih republik Severne Amerike in Srednje Evrope na drugi strani.

To pa ni tako enostavno, kot morda na prvi pogled izgleda. — Angleško cesarstvo je podalo sve-
tu tako strašen dokaz svoje kopne in pomorske moči v vojni ter svo-
je brezobzirnosti v miru, da je se-
daj zavzelo mesto, ki ga je imela prej Nemčija: Anglija je postala najbolj strahovita sila sveta.

In Anglija ne naredi ničesar, da bi razgnala strah, katerega razširja. Ko je Liga narodov stavi-
la predlog, da se prepove v bo-
dočnosti uporaba strupenih pli-
nov kot vojni sredstvo, je prišlo vsled izjave profesorja Sadya na dan da se angleško vojni minist-
stvo sklicalo in stvorilo svet u-
čenjakov, katerega člani so s pri-
sego zavezani k molku in katerih dolžnost in naloga je, da kemič-
no pripravljane plinov do na-
tatančnosti izpopolnejo.

Naravna posledica tega je po-
ostrenje militarizma po vsem sve-
tu. Občutek napram onim, kate-
rih se ne bojimo, je k večjemu o-
ni antipatije—in ta občutek ni ni-
koli nevaren. Vse drugače pa je s sovražstvom, o katerem govori Shylock: "Kar sovražino, smo pri-
pravljeni tudi pokončiti."

Mi smo torej v zagati: Če pusti-
mo vnetat kemična bojna sred-
stva, bomo uničeni od onih, ki se jih poslužujejo; ako se jih poslu-
žujemo, izgubimo ljubezen svojih sosedov.

Ker je to pribito dejstvo, zato leži na dlani, da ne bo niti ena ev-
ropska velesila genila s pristom, da bi rešila britsko cesarstvo, ako zlomi Amerika angleško pomor-
sko moč. Vsak narod v Evropi bi z veseljem gledal, kako se pota-
pljajo angleške pomorske flote, vsak evropski narod bi z vese-
ljem in zadoščenjem tirjal od ra-
zorožene Anglije vojno odškod-
nino.

(Dalje)

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMSI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.
SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastniti izdaja ga
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglašev ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnštvo.
FRIDAY) DEC. 24th, 1920. FRIDAY) DEC. 24th, 1920.

104

PROTIAMERIŠKA DEMONSTRACIJA V KANADI.

Iz Kanade prihaja senzacionalno poročilo, o nekem dogodku, ki se je primeril že 20. novembra, toda so ga do zdaj skrbno zadržali. Na nekem banketu, katerega se je vdeležilo zlasti mnogo dijakov McGill univerze v Montrealu, je prišlo do burnih demonstracij napram Ameriki, ki so dosegle svoj višek tedaj, ko so sneli raz stene ameriško zastavo ter jo raztrgali na drobne kosce, katere so nato teptali z nogami ter nanje pljuvali. Nato so priredili dijaki takozvan "kačji ples", da je lahko še enkrat vsak posameznik stopil na raztrgane kosce ameriške zastave.

Povod za to dejanje je bil ta, ker je neki govornik v svojem govoru omenil o simpatijah, ki jih izraža Amerika za Irsko. Komaj so besede padle, se je že pričel kaval, ki je končal v tem, da so sneli zastavo, ter jo raztrgali. Ko je nekaj navzočih Amerikancev proti temu protestiralo, je naenkrat nastal pretep in po zraku so pričele leteti steklenice, kozarci, krožniki, sploh vse, kar je bilo pri roki. Oni maloštevilni Amerikanci, ki so bili na banketu, so bili premagani, ter so morali mirno gledati, kako se tepta ameriška zastava.

Nato pa so ljudje menda prišli k pameti, kajti vsem hotelskim uslužbencem, kjer se je banket vršil, so pod kaznijo takojšnjega odpusta iz službe prepovedali, da bi črhili tudi samo besedico o celi stvari. Časopisje v Montrealu je molčalo kot grob ter ni niti z besedico omenilo cele afere. Istotako je molčal tudi brzojav. Šele v pismih je dospelo poročilo, zelo zakasnelo v Boston.

Kanadske oblasti bodo sedaj, ko je stvar razkrita, seveda daleč takoj izrazu svojem obžalovanju. Za angleško javnost tvori ta dogodek neljubno epizodo, preko katere bi najraje šla k dnevnemu redu.

Zanimivo bi vendar bilo izvedeti, vsled kakšnega razpoloženja je prišlo tako daleč, da se je inscenirala ta nesramna afera med ljudmi, ki morejo vendar veljati za najinteligentnejše člane človeške družbe?

Za časa vojne je bila Amerika municijska fabrikantinja, izposojevalka denarja in končno sploh rešilno sidro entente, torej tudi Kanade. Ali se je to že tako hitro pozabilo?

Razkrinkani Habsburzani

SPISALA GROFICA LARISCH.

Kralj je skočil pokonci, ne da bi izpregovoril besedico, in je zbežal iz sobe. Ne vem, ali je Kainz imel kaj dobička od njegove odsotnosti, ali je pojedel reberca, vem pa, da ga niso nikdar več pozvali na dvor, "da bi čital in pel".

Marsikaj se je govorilo o smrti kralja Ludvika in pravili so tudi, da je bil umorjen po Bismarkovem načrtovanju. Kot članica rodbine pa morem z vsem poudarkom izjaviti, da temu ni bilo tako. [Kraljeva blaznost je navzela tako resne mere, da je postala docela potrebno, omejiti mu svobodo.

Bil pa je tiklo pri pameti, da je razumel, kaj pomeni izguba svobode človeku, kakor je bil on, ki se je dotlej gibal prosto kakor zrak, in izvolil si je smrt kot rešilno sredstvo; in nemara je bilo to najbolje zanj.

Nikdo ne ve prav, kaj se je zgodilo na tistem poslednjem izprehodu, ki sta ga on in njegov zdravnik imela do Starnberskega jezera; a ko so zjutraj našli njuni mrtvi trupli, je kralj držal zdravnika pod vodo, in ni dvoma, da se je vršil med njima hud boj.

Ludvik II. je umrl 18. junija 1886; nasledoval mu je njegov brat Oton, ki se ga spominjam iz Monakovega kot dobrodušnega, čednega mladeniča, ki je zahajal v našo ložo v operi. Duševne njegove neprijetnosti so se pričele, ko se je bil povrnil iz izтока, kjer je nalezel jako hudo bolezen.

Dobival je jako hude krčne napade, in silno mučeno ga je bilo gledati v gledišču, ko ga je njegova bolezen čisto prisilila, da se je praskal po roki, da mu je tekla kri.

Oton je imel pogosto napade v Nymphenburgu,

POVRATEK KONŠTANTINA.

Povratak Konstantina na grški prestol sledi porazu Venizelosa, grškega ministrskega predsednika, ki je služil kot vazal ententnega imperijalizma odkar je prišel na krmilo, za časa vojne. Francija je nasprotovala povratku Konstantina, toda odkar je zadnji izjavil, da bo pospeševal francoske, kakor tudi angleške in italijanske ambicije na vzhodu, smo gotovi, da bo tudi Francija nehala nasprotovati njegovemu povratku.

V intervjuju s nekim časnikarskim poročevalcem predno je Konstantin odšel iz Lucerna, je slednji dejal, da potrebuje Anglija grškega sodelovanja v Stredozemskem morju, da ji pomaga "Grška braniti morske ceste in ožine". Pa tudi Francija mora imeti grško pomoč "proti boljševškemu sunku z vzhoda". Konstantinovi vojaki namreč samo čakajo njegovega povelja, "da planejo v najbolj divje kraje Anatolije ter da pometejo z bandami Kemal paše".

Vse to naj zagotovi svete moče v Parizu in Londonu, da je Konstantin pripravljen pričeti križarsko vojno za "demokracijo" na Vzhodu, vsled česar pa mu morajo francoski in angleški državniki oprostiti njegove prejemne simpatije, ki so ga stale izgubo prestola za nekaj let. Ako so grški vojaki res pripravljeni umreti francoskim in angleškim bankirjem na ljubo, tedaj bodo imeli takoj priliko, kakorhitro bo zasedel Konstantin grški prestol.

Ako celo stvar prav razumemo, je bil Venizelos poražen pri zadnjih volitvah radi tega, ker je bil pravi hlapec entente ter radi svojega samoljubnega diktatorstva. Ako bo sedaj stavil Konstantin grški narod na razpolago francoskemu in angleškemu imperijalizmu, je kaj lahko mogoče, da vprižore Grki revolucijo, ne glede na to, če bo slednja po volji Konstantinu ali pa francoskim in angleškim imperijalistom.

NAŠ BOŽIČ.

L. F. TRUGER.
Verige hujše
so ti nadjale,
ne meneč se za pravice
so te razkosale.

Božič obhajajo, božič v letu 1920.

Kako ves drugačen je ta božič. Nekdaj, ko so bili božiči v letih svetovne vojne, je ljudstvo obhajalo božič z nekako nado, z nekako—radostjo, upajoč na boljši prihodnost, upajoč na rojstvo naše svobode, na rojstvo ujedninjene Jugoslavije. Vroč so bili peke molitve proti nebu. Molil je narod slovenski, molil je in prosil, zaupajoč v naviso moč, v tiste, ki ga nazivlje Bog, da ga reši spon in verig, katere je nosil že stoletja. Vsaka hiša, vsaka kočica bila je polna goreče molitve, in če bi bila tista višja moč vsaj deloma uslišala te goreče molitve, bi danes obhajal narod drugačen božič, obhajal bi rojstvo svoje svobode, rojstvo resnično uje-

dinjene Jugoslavije....
Kako vse drugačen je letošnji božič....!

V hišah in kočah, kjer je nekoč polnila vroča molitev vsak kotiček, danes polni istega mrznja, kletev; kletev naroda, ki je bil prevaran, naroda, kojega so prodali njih lastni bratje, tisti, ki so nekdanj upili po Ameriki, "združenje mora priti," niti ped zemlje ne sme ostati v tujevi oblasti. "Nič ni pomagala molitev, a tudi kletev ne bo. Narod slovenski obsojen je na smrt, katere ga more rešiti edino le treznost, marljivost, samozavest, vztrajnost...."

Božič je! Sveta noč!

Ubog, nesrečni Krasl, Ti stara grča, ki si branil s svojimi golimi pečinami slovensko zemljo pred sovražniki! Ti bistra Soča, ti hčerka slovenskih planin, ali čujeta žalostne odmeve večernih zvonov? Rajska dolina vipavska, kaj tguješ, zakaj so okna tvojih hiš zastonj, zakaj ne gore jasne luči?

Mar čutiš tvoje prokletstvo, trpiš in jočeš za svobodo, ki ti je bila obljubljena, za katero ste dali ti, Krasl i bistra Soča svoje sinove—v klavnico, na morišče, na bojno polje, da bi iz njih krvi vzrastla in se razcvetela svoboda, brastvo, ljubezen in enakopravnost? Kaj tako tužno vpiraš svoje oči, o Nanos, ponos notranjski, v svoje ga sosedu Javornik? Mar li želiš, da v zajno močjo, z zemeljsko plastjo in gozdovi ugonobita tiste, ki so zaslužili vaje varovance? Postojnska jama, nekdanj ponos slovenski, kaj zdihuješ in točiš solze po časih, ko se je razlegla po tebi naša beseda, naša pesem? Mar li slutiš, da je sedaj konec? In ti Korotan, ti orjak in branilec slovenstva na severu, ki se nisi stresel ne zasolil niti takrat, ko je ob tebe udarjal val germanstva, čemu zdihuješ? Tam v kotu naše nekdanje domovine, stal je orjak, naš očka Triglav. Ponosno je dvigal svoje tri glave in čuval svoje sinove in hčera, ki so ga pozdravljali z veselim vzkliki, veselo pesmijo. Ali kaj sedaj? Čemu si klonil svoje glave? Čemu obupuješ?

Zalostni ste vi slovenski veliki, ni, ti hčerka plani, bistra Soča sprejemaš v svoje naročje krvave solze naših planin, naših orjakov, naše lepe, sedaj tako žalostne vipavske doline. Ti jih sprejemaš, čisti in polagaš v naročje nekdanj slovenskega morja, sinje Adrije, ki je prodano potom rapalske pogode.

Nesrečni veliki! Nesrečno hčere! Nesrečni sinovi, nesrečni narod! Božič obhaja, rojstvo tistega, čegar nauk uči bratstvo in ljubezen. Pa jeli res na svetu še bratstvo in ljubezen? Ali je bila tudi ta prodana kot je bil prodan slovenski narod?

Hosana na višavah, in mir ljudem na zemlji! Ali kak mir? Ali naj bo to mir enak smrti, ali bo to mir zavesti, mir duha? Božična noč je, in nekdanj so se ljudje, mi in naši bratje ter sestre veselili te noči, ker smo slišali, da se je rodil krist, ki je rešil človeštvo. Veselili smo se te noči, ker bila je tudi za nas simbol rojstva, prerokenja, ki pomeni svobodo. Veselili smo se je otroci, veselili so se je možje in žene, starši in starke, ker so upali, da pride vendar že enkrat čas, ko bodo njih, sinovi, njih vnuki uživali tisto svobodo in mir, katero so oznanjavlo ob jaslicah, ob rojstvu Krista, mislili, upali so, da padejo v svoje suženstva raz krvavo obroblijeni rok in nog, da postanejo prosti, svobodni sinovi in hčere slovenske zemlje; veselili so se te noči, ker so sanjali o ljubezni in bratstvu. (Nadaljevanje na 4. str.)

TELEFON: Main 1441 Central 8821—W.
Mihael C. Cerrezin
HRVAŠKO-SLOVENSKI ODVETNIK
414 Engineers Bldg.
St. Clair Ave. & Ontario St. blizu Public Square.

SAMO V MESECU DECEMBRU!

Mi vam nudimo ta mesec 22-karatne zlate zobe po \$4.00 vsak. Na željustu in plombah smo pripravili enaka znižanja.

Doktorja Mehling in Westerfield

ZOBOZDRAVNIKA

(opravljata svoj poklic edino za vaše zdravje.)
2209 ONTARIO ST. En blok od marka
Cleveland, Ohio. Pri veliki uri.
Odprto vsak dan od 9 dop. do 8. zvečer V nedeljo od 9 do 12.

NAZNANJAM

vsem rojakom, da sem kupil od g. L. R. ERSTE
PRODAJALNO MEHKIH PLJAC
na 6524 St. Clair Ave.

Obenem se priporočam vsem Slovincem za številni obisk. Naši boste vedno prijazno in točno potrebo.

Vsem voščim prav Vesele Božične praznike in srečno Novo Leto.

LOUIS LIPANJE
6524 ST. CLAIR AVE.

DELNIČARJEM S. N. DOMA.

Redna letna delničarska seja S. N. Doma se vrši dne 8. Decembra 1920, v lastni dvorani št. 3. **PRICITEK TOČNO OB 8. URI ZVEČER.**

Vsi pooblaščenici društev in delničarjev, kakor tudi posamezni delničarji so uljudno vabljeni, da se gotovo vdeležijo te seje, ki bo važna za nadaljni razvoj S. N. Doma. Pridite vsi.

L. MEDVEŠEK, fin. tajnik.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Tel. Main 2063

O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich

SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.
PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

kjer ga je papa po navadi obiskal, je ostajal vedno v ozadju. Neki dan sem spremljala očeta, pa sem sedla v majhnem zasebnem vrtu na klop, da počakam konca obiska. Izenada sem začula glasove stopinj in v veliko svojo grozo sem ugledala Otona pred seboj; bil je videti silno bolan in je bil tako izpremenjen, da ga malone ni bilo mogoče spoznati; lasje so bili jako dolgi, nohti pa kakor kremplji. V veliko začudenje me je spoznal in rekel prijazno: "Ali imaš rada cvetlice, Marija?"

"Prav zelo," sem odgovorila radovedna, kaj se bo zate zgodilo.

Zdajci je Oton začel ruvati vse rastline, ki so mu rišle v roke, in jih je nalagal pred menoj na klop. Bila sem silno nervozna in se prestrašena ozirala okrog sebe, da bi našla kakšno rešilno pot, in na srečo je v istem hipu prišel nek služabnik ted ga je odpeljal seboj.

Kralj živi sedaj v samotni na gradu Fuerstenried, ki ga obdaja velik park z jeleni ter leži kakor dve uri vožnje od Monakovega. Predno je docela zblaznel, ga je njegova mati, kraljica Marija pogosto prihajala obiskat, a sedaj je kakor žival in živi tudi tako. Po kolikoli regent je vedno gledal na to, da so kolikoli mogoče skrbeli za njegovega nesrečnega nečaka, in ni dvoma, da je njegov sin, sedanjji regent, enako skrbel; s smrtjo blaznega vladarja in zasedenjem prestola po kraljeviču Ludviku bi se morala pričeti nova in srečnejša kraljevska doba za Bavarsko.

Osmo poglavje.

Vse moje tete so bile ljubke ženske raznolikih temperamentov, dasi so si bile po obrazu močno podobne.

Napolitanska kraljica Zofija živi ponajveč v Monakovem in večina ljudi, s katerimi pride v dotiko, jo

imajo jako radi. Poročena je bila v starosti petnajstih let s pomočjo namestnika in je bila neznansko razočarana, ko je dospela v Napoli in je prvič videla svojega soproga, kajti slika, ki so ji jo poslali na vpogled, je kazala 'kaj zalega moža, dočim je kralj največ znameniti zbog svoje grdnosti. Teta, ki je bila kaj modra in pogumna, je znala prikriti svojo nevoljo, mislim pa, da so ji nepredvidene nepravilnosti, ki so se prigodile v poročni noči, docela pristudile njenega soproga.

Dvornice so položile mlado nevesto z mnogimi ceremonijami primerno v posteljo, in potem ko se ji je pridružil kralj Franc, so zaklenile vrata, ključa pa je prevzel neki visok uradnik. Na nesrečo se je kralj pri gostiji preveč najedel in posledica je bila, da je bil malone celo noč silno bolan. Ker v spalnici ni bilo zvonca, si vsakdo lahko predstavlja neprijetno stanje vsega, kakor so ga drugo jutro našli uradniki, ko so odklenili vrata.

Moja teta je bila silno nesrečna, kajti kralj Franc je bil prenasakutno bitje, ki ni imel niti enega okusa, niti ene simpatije skupno s svojo soprogo, in njegova smrt ji je mirala biti v pravo olajšavo.

Kraljico Zofijo so nazvali "Galtanski junakinjo," v priznanje pogumnosti, ki jo je pokazala pri obrambi mesta, ko ga je oblegala vojska kralja Viktorja Emanuela. Lahko bi se malone trdilo, da je sama vodila celo obrambo, in junaki posadki je bilo dovoljeno oditi iz mesta z vsem vojaškimi častmi. Kraljica je obiskovala okope in je celo pomagala naravnati topove.

Spominjam se, da mi je teta Zofija pravila, da jo je med obleganjem spremljala neka stara laška vojvodinja, ki ji je bila udana, ki pa se je tako prestrašila, ko se je pričelo streljanje, da je večji del časa prečepela pod svojo posteljo.

Po vojni sta kralj in kraljica živela nekaj let v Rimu, kjer jima je umrl edini otrok. Ko sem bila še majhno dekle, sem preživela dva meseca pri teti

Zofiji v St. Mandeu, kjer je imela svojo vilo. Odkod so me večkrat vzeli seboj k pariškimi Rotchildom, kjer sem se seznanila z Betino Rotchildovo, eno najlepših žensk, ki pa, čudno, ni imela niti ene izrazitih židovskih potez v obrazu, kakor jih imajo Rotchildi.

Druga moja tetka, kraljica Helena, ki jo je bil Franc Jožef namenoma odslovil, da bi se poročila z mlajši sestro Elizabeto, se je poročila s knezom Thurn-Taxisom, ki je bil najbogatejši knez na Bavarskem. Bila je to zveza brez vsake ljubezni, in po smrti svojega soproga je knežinja postala pobožna in napolnoma se je je polastila verska blaznost. (Ko je teta Helena umrla, je cesarica skrbela za njenega najstarejšega sina Maksa a moj bratranec je umrl, ko je bil še mladi in njegov brat, ki se je poročil z nadvojvodinjo Margareto, je zdaj glava hiše.

Tretja sestra mojega očeta, Matilda, se je poročila s knezom Trannijem, bratom napolitanskega kralja. Najboljše se jo označi s tem, da je bila karikatura cesarice; kakor Elizabeta, je tudi ona razumela umetnost oblačenja in silna njena drobnost ji je pridobila v rodovini priimek "Spatz — vrabec."

Pokojna vojvodinja D' Alenconska je bila, dobra duša, in njena junaška smrt je bila docela v soglasju z njenim pobožnim življenjem. Ta teta v resnici ni nikdar krevala od udarca, ki ga ji je prizadejala rakdrta zaroka s kraljem Ludvikom, in je bila vedno otožna. Spominjam se, ko sem bila nekoč v Monakovem, da je po kraljevi smrti prišla tja ter me je prosila, da bi šla z njo v grobnico, ki ga je želela moliti tam. Vojvodinja je nosila krasen venec z rudečimi trakovi, ki ga je položila na rakev, nato pa je pokleknila in jokala, kakor da ji je srce hotelo počiti. Pustila sem jo, da se ji je žalost malo polegla, ker sem čutila, da bi bile besede v takem trenutku brez pomena. Zdajci pa se je ozrla po meni in je vzkliknila z nepopisljivim patosom: "O, Marija, ali misliš, da mi je odpustil?"

NAZNANILO.

Društvo Jugoslav Camp št. 293 W. of the W. je sklenilo da je prost vstopnine vsak nov član do meseca februarja 1921. zato rojaki sedaj se vam nudi lepa prilika priti v eno največjo organizacijo v Ameriki. — Sprejema se člane od 16 do 52. leta; plačuje se po lestvici.

Opozarja se tudi rojake, ki so pri Woodmen organizaciji, da lahko prestopijo v slovensko kampo, ali društvo, ki spada k Woodmen of the World. Seja se vrši drugo soboto v S. N. D. soba št. 4. Nadaljna pojasnila dobite pri društvenem predsedniku Jos. Želetu na 6502 St. Clair Ave. ali pa pri društvenemu tajniku Wm. Candon, 6305 Glass Ave.

DR. KLAUSER

EDINI SLOVENSKI ZO-BOZDRAVNIK V CLEVELANDU.

ima svoj urad v zvezi z dr. Kernom na
6202 St. Clair Ave.

Če imate slabe zobe, se oglašite pri njem. Zmerne cene in zanesljivo delo.

SLOVENSKO STAVBINSKO & POSOJILNO DRUŠTVO

naznanja, da je odbor na svoji redni seji, dne 13. decembra 1920 sklenil plačati po 7% dividende onim delčarjem, ki so bili člani eno leto.

Odbor tudi prosi vse vložnike, naj prinesejo prejkomogoče svoje knjižice v urad društva na 6313 ST. CLAIR AVENUE, da se iste pregledajo ter pripišejo obresti.

Vabijo se tudi novi vložniki, da prinesejo svoj denar na petprocentne obresti. Zagotovljena je varnost in denar se more dvigniti vsak dan.

POZOR!

Delničarji Ameriško-Jugoslovanske Tiskovne Družbe!

Dne 9. JANUARJA 1920 se vrši letna delničarska seja in sicer v Grdinovi dvorani št. 1. tretje nadstropje.

Vabila so razposlana. Ker pa se je gotovo več delničarjev med tem preselilo, ne da bi nam bili sporočali prejembo naslova, se vsi oni, ki pismenega povabila ne dobe, tem potom opozarjajo na gori omenjeno sejo in so vabljeni, da se iste gotovo vdeležijo osebnostno ali pa dajo pooblastilo kakemu drugemu delničarju oz. direktorju, da jih zastopa, ker bo rešiti več zelo važnih zadev.

Za Ameriško-Jugoslovansko Tisk. Družbo
LUDVIK MEDVEŠEK, tajnik in blagajnik.

Naše cene čevljem

SO
NAJNIŽJE

Pridite in se preskrbite s čevlji za celo družino, in gotovo boste zadovoljni.

Voščimo vsem Slovencem

VESELE
PRAZNIKE
THE ZAK BROS.
6204 ST. CLAIR AVE.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

vam želi

ANTON GUBANC

Vsem cenjenim odjemalcem, naznanjam, da smo popolnoma založeni z vsakovrstnim blagom, spodnjim perilom za

MOŠKE, ŽENSKÉ IN OTROKE.

Nadvse mična zbirka otročjih igrač kakor tudi dobrih sladštic.

Najtopleje se zahvaljujem rojakom za dosedanja obilen obisk moje trgovine in se vam priporočam še v bodoče.

ANTON GUBANC

16717 Waterloo Rd.

Mir ljudem na zemlji ...

JOSIP SKUK.

Božič je...

Krščanstvo praznuje praznik rojstva svojega izveličarja. Ljudstva se kar tare po velikih ulicah in vsak, ki ga vprašate, kaj dela, vam da odgovor: kupil sem nekaj za "Christmas present", nekaj za otroke...

Po cerkvah bodo peli: "Gloria in excelsis Deo!" Na tisoče grl bo molilo in na tisoče rok bo molilo kvišku in pelo slavo! Rodil se je naš odrešenik, naša dolžnost je, da ga dostojno pozdravimo...

Nekateri, kateri morejo, se boljše oblečejo in odidejo v cerkev, da tam proslavijo dan rojstva gospodovega. "Slava! Slava Bogu na višavah in MIR ljudem na zemlji, ki so dobre volje..."

Praznik krščanstva je...

Star je ta praznik, starejši od krščanstva samega, zato so tudi njegovi simboli povsem tisti, ampak pomen ni tisti, ki ga je prvotno imel. Po dolgem, mukopolnem potu je človeštvo spoznalo, da se kamen in celo pesek ne premakne, ako ga ne prime roka človekova. Leto za leto se ponavlja tista pesem — ali vsako leto je človeštvo bolj jasno, da kadar bo imelo vse v svojih rokah, da takrat se bode lahko praznovalo praznik izveličanja človeštva.

Kadar otrok doraste in ga hočete vi še nadalje slepiti, češ, da sveti Miklavž nosi, se vam porredno nasmeje in ne reče ničesar, kajti s smehom vam je povedal, da vam ne vrjame več.

Ljudje po velikih mestih so ravno taki, praznujejo Božič iz navade. Vesele se Božiča le, ker dobe kakšen dar od prijatelja ali sorodnika, v ostalem je pa vse samo formalnost.

Hrepenenje ni umrlo in ne more, dokler ni uničen ves organizem. Hrepenenje po nečem novem in po boljšem bo živel toliko časa, dokler bo ena sama živa stvar na tem planetu.

Tisoče in tisoče let že praznuje človeštvo ta praznik ali pri vsem tem se more vedno boriti za svoj obstanek, za svoje življenje, za svoj napredek. Tisoč in tisočkrat je bil že praznovan ta praznik kot praznik rojstva, ali za vsako izpremembo, ki se je vršila in izvršila na tem planetu je bilo človeštvo tisto, ki je bilo najbolj prizadeti. Vsaka še tako majhna izprememba, ki se je vršila, je zahtevala, da je trpelo človeštvo ob rojstvu iste.

Danes v dobi moderne tehnike je ravno isto. Tehnika napreduje, rodi se nov stroj in ob rojstvu tega stroja je vrženih mogoče nekaj sto delavcev na cesto. Rojstvo je bilo...

Božič je praznik hrepenenja. In duša vsakega zemljana se vprašuje, kdaj bo izpolnjeno. Da! Kdaj bo izpolnjeno hrepenenje človeško? Kdaj se bo rodil tisti, ki popelje človeštvo v boljšo bodočnost? Kdaj se bo rodil tisti, ki pokaže pot iz blata hinavstva do večne svetlobe? Milijoni hrepene po tem. Milijoni so sužnji strojev, milijoni so sluge prsti, sužnji denarja... Bližamo se, bližamo se človeštvo do poti, ki ga vodi v boljšo bodočnost in boljše življenje.

Železni zakon narave zahteva, da se izpopolnjujejo njeni železni zakoni in da jih človeštvo priznava, hote ali neho. Mora jih —!

"Mir ljudem na zemlji!"... se bode pelo iz milijonskih grl po cerkvah v soboto.

Pomislite pomen te besede in pretehtajte jih, pogledajte na krivice okoli sebe, ker te božje besede se ne izpolnjujejo. Kdo je kriv, da se ne? Kje so, sotrpini, pomislite, kdo je zanemarjal dolžnosti dolga stoletja v škodo samega sebi? Kam vodi ta pot po kateri stopaš? — Kreni dru-

gam, ako nisi na pravi poti in pridruži se tistim, ki korakajo nevstrašeno po poti spoznanja in hrepenenja z voljo v srcu, da se preobrne sedanji družabni red in da se vstvari res tisto, ki se bo moglo zate imenovati rojstvo.

Težka in trnjeva pot drži do tega ali ne obupaj. Zaupaj v samega sebe kot zaupajo tisti, ki so že na potu spoznanja, pojdi za njimi in pridruži se jim. Več vas bode in močnejši bode.

Krhajo se že stebri stare stavbe in ti bodeš poklican, da narediš na teh razvalinah nekaj novega, ker kar je starega in gnilega, mora tja, kamor spada. Skupno s človeštvom celega sveta boš tudi ti praznoval tisti dan, dan slave in dan rojstva tvojega odrešenika in moč: bode donela pesem bratstva in ljubezni, kajti rodil se bode tisti dan, ko boš z vsemi delavci celega sveta klical: "Mir ljudem na zemlji!"

To bo Božič in rojstvo tvojega pravega življenja.

Iz stare domovine.

Iz Medane: Dne 25. t. m. se je poročil tu gospod Ciril Zorut z gospico Marijo Vosca. Bilo srečno!

Iz Postojne: V. hiši št. 230 v Postojni, na kolodvorski cesti, stanuje že več let družina Hrastrnikova. Mož Alojzij je vpislen kot strojnik na parni žagi tvrde Jurca Comp., žena Marija, roj. v Sežani leta 1875, pa se je bavila doma z prodajo jajec itd. 18letni, v Britofu rojeni sin Rajko je odčasa vojne — posebno, odkar je bil oče vpoklican k vojakom — postal razuzdan, delomržen in se je v zadnjem času vdal popolnoma pohajkovanju. Ker je bil brez sredstev, se je pečal s tihotapstvom; ko je pa ponehalo tudi to, iskal si je na vse načine denarja, ki ga je zapravil v slabi družbi. Ni se strašil tatvine — kar mu je padlo pod roko, mu je prišlo prav, da je spečal v denar in ga na to zapravil. Zahteval je tudi od starišev denarja; ker pa ni dobil, ali mu ni zadostovalo — grabil je tudi doma kar je mogel in razprodal. Pokradel je očetu vso obleko in marsikaj drugega, ker je vedel, da ima nekaj prihrankov. Radi tega so bili v hiši ojstri prepiri na dnevnem redu in vsa okolica se je zgražala nad temi prizori, ki so se dostikrat prenašali tudi na javno kolodvorsko cesto.

Tak slučaj je moral nastati minole soboto dopoldne, ko je bil oče Hrastrnik zaposlen, torej odsoten od doma. Mati je bila okoli 9 ure še na cesti, na to pa je izgini-la brez sledu. Sin Rajko je tega dne okoli 10. ure prinesel ključ stanovanja kovaču Devetu na parni žagi Jurca z naročilom, da naj jih po preteku ene ure izroči njegovemu očetu in naj mu tudi odda 4letnega bratca, ki ga je bil seboj pripeljal, nato pa e izginil. Hrastrnik, prisidši v soboto dopoldne na stanovanje, ni opazil nič sumljivega, pač pa, da žena ni doma. Naznanilo, da pogreša ženo, e opuščal do torka opoldne, šele tega dne je naznanil sodniji, da pogreša ženo; priznal pa je tudi, da do sedaj ni ukrenil nikakih korakov v svrhu njene izsleditve. Sodnik je odredil danes, v sredo, hišno preiskavo; in po dolgem iskanju so našli truplo umorjene žene, zakopano v senu v podstrešju. Brezdvomno jo je, lastni sin v prepiru radi izročitve denarja umoril na ta način, da ji je z ostrim nožem prerezal polovico vratu in jo poleg tega še z štirio-glatim kolom tolkel do smrti po glavi nato pa jo zakopal v seno. Kje jo je umoril, se ni še ugotovilo; v stanovanju ni nobenih sledi krvi. — Domneva se, da jo je izvalil v podstrešje in jo je tam zaklal in pobil, nato pa najbrž pobegnil čez mejo.

DOMA SUŠENA MESENINA ZA PRAZNIKE!
Kot vam je znano sem prodal mesnico na 961 Addison rd. rojaku Frank Kaserju. Sedaj pa sem pričel sušiti mesenino na domu 1101 E. 66 ST., da rojakom čim boljše postrežem. Priporočam se vam, da nakupite pri meni vse kar potrebujete za praznike, obenem vam voščim vesel božič in srečno novo leto.

ANTON SMOLE

1101 E. 66th STR.

CUNARD ANCHOR LINE.

Ladja CALABRIA odplove 28. decembra
proti DUBROVNIKU in TRSTU.

Cena tretjemu razredu
DUBROVNIK.....\$125.00 — TRST.....\$115.00
Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

Ladja Caronia odplove 15. januarja.

20.000 ton, proti
TRSTU do NAPELJ

Cena tretjemu razredu v Trst preko Napelj.....\$104.50
Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je naš lokalni zastopnik. Pojdite k njemu.



Spodaj podpisani sem bil že dalj časa bolan na želodcu in se splošno nisem počutil dobro. Toda

Dr. Alb. Ivnik

doktor kiropraktike

6408 St. Clair Ave.

me je popolnoma ozdravil s svojo metodo zdravljenja in zato ga na tem mestu prav toplo priporočam vsem rojakom in rojakinjam in vsem, ki čitajo te vrstice.

MARTIN RAČEČIČ

1308 E. 55. Str.

CUNARD ANCHOR LINE

LADJA ITALIA
odplove proti
Dubrovniku in Trstu
20. JANUARJA
Cena za tretji razred
DUBROVNIK... \$125.00
TRST..... \$115.00
Dodatno še \$5.00 vojnega
davka.

LADJA PANNONIA
odplove proti
Dubrovniku in Trstu
22. JANUARJA
Cena za tretji razred:
\$125.00.
Dodatno še \$5.00 vojnega
davka.

V vašem mestu je zastopnik Cunard Anchor črte.
Pojdite k njemu.

ŽELIMO VAM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO.

SLOVENSKA LEKARNA

THE MATYAS DRUG CO.

St. Clair in vogal E. 68th St.

Naša zaloga sladštic, cigar, pismenih potrebščin, parfumov in slonokoščene posode je v vseh ozirih popolna. Poštene cene. Pridite in si vse oglejte.

Božična darila za otroke!



Odplovbe proti Evropi meseca JANUARJA

KROONLAND	1. Jan.	Cherbourg
ROCHAMBEAU	4. "	Havre
LA LORRAINE	6. "	"
LAPLAND	8. "	Cherbourg
BELVEDERE	15. "	Trst
LA TOURAINE	15. "	Havre
LA FRANCE	20. "	"
IMPERATOR	20. "	Cherbourg
PANNONIA	22. "	Trst
AQUITANIA	25. "	Cherbourg
OLYMPIC	26. "	"
LA SAVOIE	29. "	Havre
ARGENTINA	29. "	Trst

glede kasnejših odplov in glede cen se zglasite v našem uradu.
POŠILJAMO DENAR V EVROPO S POŠTO, KABLOM
IN ČEKOM PO NAJNIŽJI CENI.

ZUPNICK & COMPANY

TUJEZEMSKA MENJALNICA & POOBLAŠČENA
PAROBRODNA AGENCIJA NAJBOLJŠIH
PAROBRODNIH ČRT.

6024 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

STE LI STORILI SVOJO DOLŽNOST?

Ali ste pomagali vaši trpeči družini v starem kraju? Ako ste ji, tedaj jo ne pozabite v bodoče.

NE POZABITE

da niste bili pri nas še nikdar prevarani. Naša postrežba je bila vedno najboljša. Pošiljajte ves denar vedno le preko nas. Nikdar vam ne bo žal, kajti naše cene so najnižje in izplačamo denar v starem kraju v najkrajšem času, kar vam lahko z lastnoročnimi podpisni prejemnikov dokažemo.

SPREJEMAMO TUDI DENARNE VLOŽKE PO 4% OBREŠTI.

Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodskih črt. Našim potnikom preskrbimo potne listine in vse potrebno za potovanje, in sicer BREZPLAČNO.

Dobimo vam družino iz starega kraja v najkrajšem času in opravljamo vse javne notarske posle.

Kadarkoli kaj potrebujete, pridite osebno, ali pišite na:

NEMETH STATE BANK

IVAN NEMETH, Predsednik.

10 East 22nd Str. 1597 Second Ave.,
NEW YORK CITY, N. Y.

NAZNANILO ČLANOM JUGOSLOV. NAR. DOMA, EUCLID, OHIO.

da se vrši seja 4 nedeljo t. m. ob 2. uri popoldne. Zato-
rej so vsi člani prošeni, da se vdeležijo splošno vsi, brez
izjeme. Slišali boste letoletni račun in tudi pravila se
vam bodo prebrala, tako, da boste na jasnem, po kakš-
nem sistemu se bo delovalo zanjeprej.

Prošena sta tukajšnja društva v Euclid in Notting-
ham da gresta delovanju za Jug. Nar. Dom na roke in
istotako bo v povrnitev, Jug. N. D. naklonjem društvom.
Opozarja se vsa cenjena slovenska društva v Collinwood
in Clevelandu, da že sedaj pričnejo rentati dvorano
za polne veselice, ko je čas, da si zberete najugodnejše
nedelje. Odhod doma bo skrbel za vse potrebne priprave
tako, da se bo vsem društvom olajšalo delo pri veseljah
in drugih zabavah.

V začetku gotovo ne more biti vse tako urejeno, da
bi vsem ugajalo, kajti vsak začetek je trnjeva pot, kot
je je vsakemu znano iz lastnihkušenj. Torej vsi člani
Jugoslovenskega Narodnega Doma pridite na sejo, ki se
bo vršila v nedeljo 26. decembra, ob 2. uri popoldne
v lastnih prostorih. Znak doma bi moral imeti slehern
član, kajti velja le \$1.

JUGOSLOVANSKI NAR. DOM

— priredi —

VESELICO

— na —

SILVESTROV VEČER

in vabljeni so vsa slovenska in hrvaška društva in sploh
vse Jugoslovensko občinstvo iz Euclida in Nottinghama,
da posetijo to veselico. Zabave bo dovolj in za lačne in
žejne bo tudi preskrbljeno v izobilici. Kuharice bodo
pripravile domače starokrajске klobase s kislim zeljem
in še mnogo drugih dobrin. Zato pridite prav zagotovo.
Uljudno vabi odbor

JUG. NAR. DOMA, EUCLID, O.

POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO

Ustanovljeno 1841
Glavnica \$18.000.000.



Glavna pisarna:
American Express Company
65 Broadway, New York

2048 EAST 9. CESTA. — CLEVELAND, O.

Ali pišite v vašem lastnem jeziku na:

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT

AMERICAN EXPRESS COMPANY.

65-BROADWAY, NEW YORK.

V REŠNICI VESEL BOZIC.

Dragocena darila niso potrebna,
da napravimo božič dobo veselja in
radosti. Letos bo ekonomska ne-
gotovost primorala marsikatero dru-
žino varčevati, toda ako ste zdravi
ste lahko vesele in zadovoljni
preko božičnih praznikov. Imeti bi
morali tudi Trinerjevo grenko vino
pri rokah za vsak slučaj potrebe.
Kajti sčisti vam črevesje, odstrani
razne pline iz želodca, pomaga pre-
bavi in poostri apetit. Toda dobili
pa morate pristno Trinerjevo gren-
ko vino, ono staro zanesljivo zdra-
vilo, ki je prišlo na trg pred 30 leti,
katero se tako čisto skuša ponarediti,
toda niso ponaredbe nikdar enake
Trinerjevemu zdravilu. Vselej po-
glejte ako ste dobili pristno Triner-
jevo Grenko vino! Joseph Triner
Company, 1333—45 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

X-ZARKI so prikazali deinstvo da
protina, povzročijo slabe zobe.
Vi s svojim zdravjem zelo krivično
veliko revmatizma, bolezi v želodcu
in ledvicah, na srču, tuberkuloze in
postopate, in kazite vašo osebnost. s
tem, da zanemarjate svoje zobe.
Puljenje zob brez bolečin. Plin
in oxygen.

Uradne ure od 9. dop. do 12. Od
1. do 5. pop. Odprto ob torkih, pet-
kih zvečer do 7:30. Druge ure po do-
govoru. Zaprti ob sredah popoldne.
Tel. Bell. Rosedale 2377. Govorimo
slovensko.

DR. FRANCIS L. KENNEDY
Dentist—Zobozdravnik
5402 Superior Ave. vokal E. 55th St.
Suite 8 CLEVELAND, O.

(Nadaljevanje iz 2. strani)

vu naroda, našega sosedu, tužne-
ga in mučeniškega srbskega nara-
da, veselili so se te noči tembolj,
ler jih je navdajala z nekako mi-
limo in upom, da res pride čas,
ko bodo na svoji zemlji svoji go-
spodarji, ko bo de njih narod
združen z ostalimi Jugoslavlani v
trajni in nerazrušljivi zvezi.

A kaj sedaj? Kakšne misli in
želje goje sedaj naši v tej božič-
ni noči? Njih nade so se razpršile,
njih verige so se še tesneje priko-
vale na njih nogah in rokah, na-
rod sam pa se je razdjal, razkosal
na tri dele, razkosal tako žalostno,
da pomenja to smrt mesto roj-
stva tako zaželjene svobode. Zvo-
nivi po slovenskem ne done tako,
kot so doneli pred leti, ne vabijo
ljudstva k božičnici, temveč mu
kličejo: "Ostani doma, uboga
para, ker obojen si v smrt! Zelja
po svobodi je uničena, tvoja moč
je zdobljena v rapalski pogodbi,
tvoji bratje in sestre tužnega Ko-

PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom, Sloven-
skim in drugim gospodinjam
priporočamo našo

veliko zalogo grocerijskega
blaga

Žalja vsake vrste, po najniž-
jih cenah. Pričajte se sami,
ter pridite v našo trgovino.

LUDVIK MANDEL
1425 E. 55th Str.

KRONIČNE BOLEZNI

Ako ste prizadeti, pridite k meni takoj in me vpra-
šajte za svet. kajti jaz vam dam najboljšo pojasnilo va-
šega stanja. Pridite, predno ni prekasno. Moja speciali-
teta vsebuje bolezi in komplikacije kroničnega izvora ali
narave, in vse bolezi žensk in moških.

Jaz lahko razširim mojo znanost s tem, da vam po-
kažem, kako popolno in na koliko različnih načinov znam
zdraviti razne slučaje.

Moja 40 letna skušnja združena z popolno znanostjo
najboljših metod, katere uporabljajo današnje oblasti v
Evropi in Ameriki mi pomagajo spoznati bolezen takoj in
način zdravljenja, ki ja potrebno. Vi hočete stalno olaj-
šavo. To želi vsak, kdor trpi. Radi tega vas vabim: da
pridete k meni.

JAZ ZDRAVIM Kronične, Krvne, Kožne in Nervožne
bolezi, ter nadloge na Jetrih in intestinalih.

ZMERNE CENE. Tajnost zadržana. Jaz preiščem
in zdravim vse moje bolnike sam in vsak sleherni čas.
Kadar pridete k meni, ne vidite osebno, in nikdar med
vašim zdravljenjem vas ne bo zdravil kak pomočnik.
Vam ni treba nikakega tolmacha, kajti v mojem uradu je
oseba, ki govori slovenske jezike.

POZOR! Moj urad se nahaja na drugem nadstropju
— Poflite bo stopnicah. — Številka moje sobe je 7. —
Paziti morate, da pridete v pravi prostor.

URADNE URE: Dnevno od 1. popoldne do 8. zvečer,
Ob sobotah: od 10. dopoldne do 8. zvečer.

Ob sredah in nedeljah: Od 1. do 4. popoldne.

DR. M. L. STEHLEY

SPECIJALIST. — 2573 East 55th St.
Zgoraj v drugem nadstropju soba št. 7. Cor. Woodland
Ave. in East 55th St. — Cleveland, Ohio.

To je moja slika, kadar pridete k meni me bo-
dete videli. Jaz sem se učil medicine 40 let.



Sem graduiral in sem registriran ter imam do-
voljenje za zdravliti in sem specijalist za
kronične bolezi.

Ljubljani nebeško lep sprejem. m
kateri je rekel, da Slovencev ne
pozabi, pa je vseeno podpisal njih
smrtno obsodbo, da ne boste po-
zabili vi, da je vaša usoda ne v ro-
kah kavalirjev, temveč v vaših,
in da morate to moč izrabiti ta-
krat, kadar je najbolj ugoden čas
in ne čakati tako, kot je čakala ju-
goslovenska vlada, in gospod
Trumbić, da je s čakanjem vse
zamudil. Pela vam bom pa tudi
pesem, da danes ni več pravica
zmagovalca, temveč brutalno na-
silje, krivica in pest."

In Soča, hči planin, ki je spre-
krvi, bo s svojim bučanjem in
krvi, o bo s svojim bučanjem in
pluskanjem ob pečine spominjala
vse zavedne Slovence, da se pri-
pravlja na vsprejem v svoje hlad-
no naročje tistih, ki se sedaj šo-
pirijo ob njej. Njena pesem se bo
razlegala prez prestanka po slo-
venskem Goriškem, njene bistre
kaplje, ki bodo padle onstran Ja-
vornika in Nanosa, preko meje,
bodo opominjale slovenski narod
v drugi državi, da žive njih bratje
— vkovani v verige, čakajoč p-
moči in osvobodjenja.

In ko bo narod združen, ves
slovenski narod in to bo prišlo
sigurneje kot kdaj poprej, tedaj
bomo obhajali mi Slovenci božič-
no noč kot simbol našega rojstva,
našega prerojenja. Ali bratje in
sestre! Ne pričakujemo pomoči od
kjerkoli. Zmaga in moč je v nas
samih. Osvobodili se homo vseh
verig in suženstva ne potom bru-
tali sile, ne potom lige nara-
dov, temveč potom izobrazbe, sa-
mozavešči, ponosa. Kakar se bo-
mo mi Slovenci otreli tiste straš-
ne more, ki ji pravimo, blačevan-
je in kadar bomo zaupali drug
drugemu kakor samemu sebi, te-
daj bo naš spas, naša rešitev po-
stala dejstvo in ne samo sanje—
in prisrčne želje.

LOKALNE NOVICE

— Prijatelje slovenske pesmi
opozarjamo na veliki koncert, ki
ga priredi pev. dr. Zvon v nede-
ljo zvečer v Slov. Nar. Domu v
Newburgu. Ker je program iz-
redno bogat, se pričakuje, da bo
občinstvo posetilo koncert v ja-
ko obilnem številu.

— Peve in pevke zbora "Zar-
ja" se opozarja, da jutri ne bo na-
stopa na litvinskem koncertu v
Germania Turnverein dvorani,
ker je prireditev odgodena.—
Tajnik.

LJUBITE ORANGE?



ALI PIJETE ORANGE CRUSH

ali

ORANŽNI SOK?

Prodaja se v narezljanih ste-
klenicah, kot razvidno iz slike.
Ne sprejmite ponaredb. Orange
crush je edina oranžna pijača
izdelana v Ameriki, ki je v res-
nici iz oranžnega soka.

The Orange Crush

Bottling Co.

3812 St. Clair Ave.
Cuy. Central 3606

Prospect 3582

BISER ZNAČAJA

vam pokaže igrokaz

GRČA

katerega vpripori

Slov. Dram. Dr. "Ivan Cankar"

dne 26. decembra 1920

v prostorih Rude Božeglava

6006 ST. CLAIR AVENUE

Začetek popoldne točno ob 2:30; zvečer ob 7.30.

OSEBE:

Dr. IVAN GRČA, zdravnik g. J. Steblaj
BERTA, njegova žena gđe. A. Česen
JANKO, absolviran medicincec, njen sin g. J. Krže
NIKOLAJ TRIBUC, sodni svetnik g. J. Terbižan
ZDENKA, njegova hči, gđe. E. Koprivec
FRIDERIK HLEPUH, profesor g. F. Kovačič
BOŽIDAR KREMENSEK, urednik "Narodne Vesti" g. V. Grill
ZIGA KORISTNIK, lastnik tiskarne in založnik g. F. Česen
GREGOR NOVLIJAN, župnik g. A. Komar
HINKO GOLOBČEK, c. kr. okrajni komisar g. J. Breščak
OSOLINKA, kmetica gđe. Brigita Kržan
ANICA, hišna pri dr. Grčji gđe. Frances Lehan

Med dejanji pojeti gospodični, Mary in Annie Petrovič

IGRA ORKESTER POD VODSTVOM G. IVANUSH-A.

Ker je že večkrat občinstvo pokazalo, da ljubi dramatik, in
da je bila dosedaj še vsaka prireditev gorijenjenega društva
hvale vredno obiskana, zato upamo, da nas bo cenjeno občinstvo
obiskalo v ravno tako velikem številu, kot pri prejšnjih priredit-
vah. "GRČA", je igra, ki vam pokaže, kaj lahko vse ženska do-
seže, če stoji za možem in podpira njegove misli in ideje. "Grča"
je igra v kateri se sveti značaj kot biser v zlatu.

Pisatelj je poklonil to svoje znamenito delo svoji soprogi s
sledječimi vrsticami: "Svojemu najzvestejšemu tovarišu v borbi
življenja. Svojemu najpožrtvovalnejšemu prijatelju v dnevih
bridkosti: SVOJI ŽENI."

VSTOPNINA \$1, 75c, 50c

Preskrbljeni bodo tudi sedeži

ODBOR.

Fran Milčinski:

ALI BI, ALI NE ---

Gospod dvorni svetnik Kuntara je jako ožjan gospod—na višku domoroče kulture, dasi ima svoje posebnosti. Zlasti v govorici. Pripoveduje karkoli, pa nena doma pustipredmet in se loti drugega—kaj? kaj?—verskega! Pa ga z dvema, s tremi krepkimi besedami odpravi, verski predmet, in potem svoje pripovedovanje lepo mirno nadaljuje, kjer ga je prekinil. In klobuk nosi malce po strani.

Staa sva torej v vrsti, gospod dvorni svetnik in jaz, in čakala na čebulo.

Čakala sva že dve uri in imela dovolj časa na najine pomenke.

Vse je počelo, sva rekla, vse se je podražilo, le časa je dovolj, čus je še poceni. Čas je poceni sva rekla, hmjel in še nekaj, namreč človeško življenje. Vse drugo, sva rekla, se je podražilo.

Čakala sva torej, gospod dvorni svetnik se je mrmraje doteknil pravadne verske resnice, da je zlodej ali hudčič preklek, in mi potem pričel razkladati to-le:

"Mar me malo skrbi," je rekel, "da kje ne zamudim česa? Kakor radnjič govejo salamo?"

Komaj je bil pričel, že je prekinil pripovedovanje, da se vrne na versko polje z vzklikom: "Svetotajstvo! Toda ni rekel 'svetotajstvo', marveč mu je služila tujka. Rekel je 'Sakrament!' Potem je nadaljeval:

"Zamudil! Govejo salamo! —

Kaj vem, ali sem bil bolan ali kalli? Ali mi je umrla baš takrat soproga? Oziroma teta, tašča, kovačev pes? Ali sem dirjal za premoget, če nisem prežal na petrole? Premišljujem, ne morem se domisliti. Včasih skoro ne vem, na katerem koncu mi tiči glava—vsakrat se prej ozrem v ogledalo, drugače si ne upam sestiti."

Bridko je pogledal izpod čela in nekaj zamrmral, česar nisem natančno razložil. Končalo se je "iks" in sem sodil, da se tiče verstva, veličastnega dela verstva; to sem sodil iz dostavljenega vzklika "aleluja!" Pa je že opravil versko zadevo in se vrnil k salami.

"Zamudil! Salamo!! Goveja salamo!!! Tako sem jezen, da bi pljunil v zrak," je rekel. "Zamujeno, izgubljeno—vse zastoni! Ne dobim je več in je ne dobim. Zima pred durmi—s čim naj kurim? Kaj? Kako?"

Gospod dvorni svetnik je postal glasen, ne dosti drugače, kakor bi kričal. Stražnik je jadrno stopil k damam pri čebuli, naj se požurijo: občinstvo se razburja. Gospod dvorni svetnik pa si je mirko zroč mel med prsti častljiv svoj brk. Potem je spet povzel besedo:

"Legal bi," je rekel, "če bi trdil, da jo ljubim, govejo salamo. Vso čast goveji salami, toda ne ljubim je ne. Zastran mene—ali jo je ustvaril ljubi Bog ali ne. Meni ne diši. Toda razumite me prav, kajti ne maram sitnosti in zamere pri aprovizacijskih gospodih: če mi ne diši, je to zgolj moja krivda. Ne krivda salame. Moja lastna hiba, da mi ne diši. Ne hiba salame. Naproti! Salama ob sebi diši. Rad in izrecno priznavam, da diši. Gotovo diši! — Nadzornik—kako se piše, pošast! —mi je pravil—šest kile je je dobil—tako sem jezen..."

Gospod dvorni svetnik je bil tako jezen, da je to pot v istini pljunil v zrak. Par kapljic je priletelo meni na nos. Sosed pred mano pa si je brisal vrat, gledal kvišku in razpel dežnik; imel je nov klobuk.

"Jeret in se piše," se je spomnil dostojanstveni moj drug. "Nadzornik Jeret in! Ta je pravil, da je dišala. Po svežem usnju da je dišala. Imam rad duh po svežem usnju. Ne vsedkar in povsod—ali rad ga imam pri novih črevljih."

Zastokal je in se v globokem vzdihu doteknil priljubljene mu verske tvarine sklicujoč se na svo-

jo baje krvavo dušo in na okolnost, da je krščena.—Pomnil se je.

"Vprašam," je dejal, "s čim raj kurim? Kaj? Kako?—Gospa—kako se piše, pošast!—na Dunajski cesti ima opalto—Polivka se piše. Gospa Polivka prisega, da nima ne peresa tobaka, ne kopčka smotke. Pravi, naj jo cucek povoha, če ni res."

"Ali gre dež?" je zdajci pretrgal svoje pripovedovanje. Zapazil je bil odprti dežnik sosedu pred mano.

Pojasnil sem mu, da je bilo le par kapljic iz krajevne nevihte, ki je pa že minula brez škode.

Zagodel je nekaj, kar se je sukalo okoli verstva, in je nadaljeval.

"Cucek povoha, je rekla. Kaj jo bo vohal cucek! Ali mene naj brne koklja, če ni res, da bi imela zame tobaka in smotek, kolikor bi hotel, da nisem zamudil salame. Na, zdaj sem brez kuriva! Ko so poklicana oblastva baš letos ukrenila posebno strogo zimo! —Kaj?"

Od srca rad bil bi dal visoke mu gospodu primernega odgovora na opetovana njegova vprašanja, toda moram priznati, da mi ni bila jasna zveza med strogo zimo in zamujeno salamo.

Gospod dvorni svetnik pa niti ni čakal mojega odgovora.

"Mar mi je tobak," je rekel. "Nisem tobakar. Hvala Bogu, jaz ne! Tobakarjev sploh ne maram. Tobakarji so posebno pleme — brezobzirno in omejeno. Brezobzirno je porok lepe prihodnosti. Omejenost duha je zanesljiva podalaga trajne sreče. Pa so tobakarji ob oboje hkratu in v taki meri, da imajo nemara že na tem svetu raj. Blagor jim! Puja že ve, od česa debeli. Če bi le druge pustili v miru. Ali prisede tak tobakar nejradiš med nekadičle. Pravi, da se mu drugje preveč kadi. Pa se se mu drugje preveč kadi. Pa se že v žep, privleče cigareto, jo povalja po mizi in kadi kakor iz dimnika. Svetotajstvo! (Gospod svetnik ni rekel 'svetotajstvo' ampak je radil tujko.) In na vlaču tišče najbolj v oddelek za nekadičle! Tako sem jezen..."

Iz previdnosti sem odprl dežnik.

"Ali dežuje?" je vprašal gospod.

"Bojim se, da bi," sem odgovoril. "Pa menda ne bo." Zaprl sem ga zopet.

"Mar mi je tobak," se je hudoval gospod dvorni svetnik. "Ali duša izanska ne proda drugače drv, če ji ne preskrbim tobaka in smotek. Tobaka in smotek ne dobim brez salame. Salamo pa sem zamudil! Zima se bliža, s čim naj kurim? Kaj? Kako?—Ce bi šlo zgolj zame—pišite, bi rekel! Zarjsem se v posteljo, pa je. Toda imam krompir..."

"Halol!" je zakričal, da je stražnik stegnil vrat in so gospodičnam pri čebuli zatrepale frizure. "Ze vem! Zdjaj vem, zakaj sem zamudil salamo; zaprt sem bil. Zaprt zaradi krompirja! —Krompirja sem dobil s kmetov—pa brez karte.—Pravzaprav ne zaprt, le klican in potem izpraševan in zaslišavan, kakor sem dolg in širok, odpred in odzad, počez in navskriž—ves ljubi dan. Pa mi niso mogli do živga. Mi je dal hišni gospodar potrdilo, da imam sam svojo njivo—kaj vem kje. So mislili, pa jim je izpodletelo. Krompir le imam. V klet si ga nisem upal spraviti, mi ga pokradejo. Dal sem ga v stanovanje, v salon, toda mu bo treba kuriti, da ne zmruze... iks aleluja!"

"Hal!" si je mrke misli pregnal gospod dvorni svetnik. "Zaprt! Sokoro zaprt! Če prav! Da le salame nisem pozabil! Ampak nisem mogel ponjo. Sem si koj mislil, da je moral biti vzrok, vžven vzrok. Brez važnega vzoka bi je ne zamudil salame. Dovolj imam izkušenej, bridkih izkušenej. Zdjaj ničesar več ne zamudim.—Danes je čebula, dobro! Jutri je četrtek, vsak četrtek zvečer ob osmih je meso. Zakaj? Zato, ker ga ob petkih ne smemo jesti, v sobo-

to pa že zaleže namesto divjačine: dehti, imenito dehti! V petek jutraj ob polsestih svinjska mast, v soboto opoldne fižol, v nedeljo ob štirih zdob za deco pot tretjim letom..."

Vprašal sem ga, ali ima fantka ali punčko, in sem mu čestital na tako mladost zarodu. "Nisem vedel," sem rekel. "gotovo je fantek..."

"Kaj fantek!" je pričel vikati. "Kdo fantek? Nič fantek—jaz sam fantek! Enega sem pač imel. Pa ni štel treh let, ampak trideset. Na Dunaju je bil, v ministerstvu je sedel, za ono mizo, kjer ravna aprovizacijo. Dobra služba! Toda je mislil, da mora sam tudi živeti po ukazih, ki jih delajo za druge. Pa je umrl. Semkaj sem ga dal prepeljati. Ta je mrtev.—Zdobj za deco je zame. Imam potrdilo, da še nisem tri leta star. Od hišnega gospodarja imam podpisano. Brez potrdila ne dobi nič. Brez potrdila bi ljudje goljufali. Dandanes vsak goljuf, kdor le more.—V nedeljo torej zdobj. Dve kili za družino. Pa če je v družini en sam otrok pod tremi leti, ali če jih je šest, sedmega pol. V ponedeljek ovseni riž za doječe matere—imam potrdilo od hišnega gospodarja. V torek o polnoči čokolada."

Občudoval sem ga, da si vse na pomni. Jaz si ne bi. Odkar je vojna, imam glavo kakor rečeto in sem moral v pokoj, ker nisem bil kos vsem novim ukazom.

"Zapomnim," je zarohnel gospod dvorni svetnik in pričel iskati ti po žepih. Privlekel je na dan čudno plateno reč in se je izkazalo, da je robec, toda poln vzlov in za prvotni in naravni svoj namen docela neraben: nos bi se bil zahvalil zanj. Zdjaj sem razumel, zakaj se gospodu dvornemu svetniku tako bohotno sveči ro kav... "Zapomnim: to-le je moj spomin. Tu moje možgani. Odkar je vojna, nosim možgane v hladnem žepu... iks aleluja! Vsa vozela ima svoj pomen: ta-le je četrtek z mesom, ta-le nedelja z zdobj."

Cudil sem se, da loči vozelo od vozla in kaj vsak pomeni. Pa se je tresel smehu, rdeč kakor rde. "Hohoho, hohoho! Ali menite, da sem neumen? Tu-le"—in se je potkal po beležnici v prsnem žepu—"tu-le je zapisano vse do pike in pičice, kaj pomenijo vozli. Dan in predmet. In kje je treba potrdila. Da podpisajo gospodar."

Divil sem se gospodu, on pa se je vnovič pohvalil:

"Nič ne zamudim. Zdjaj ne več. Od začetka pač. Ko še nisem poznal vojne.—Svetotajstvo!" se je zadril, toda se je zadril vporablja je latinsko tujko.—"Dve vreči riža bi bil lahko kupil tedaj, ko smo začeli vojno. Po šestdeset vinarjev kilogram sem ga imel na ponudbo. Zakaj ga nisem kupil? Ker sem bil osel. Kaj?—Dva sode olja po kroni in petdeset kilo. Zakaj ga nisem kupil? Ker sem bil bivol. Kaj? Pomisljal sem, odlašal, pa je šlo blago v druge roke."

Gospod dvorni svetnik si je šel z rokavom preko nosa.

"Zdjaj ničesar več ne zamudim.—Zehljav imam 12 kil, radirk 12 tucatov. Zaradi radirka in zehljav lehkota traja vojna še deset let, nič se ne bojim. Vztrajaj ti pravim. Za zobotrebce imam tudi napeljavno: 144 butarice finih japonskih, mirovno blago, v lič nih slannatih škaticah! Če hočete 12 butaric vam odstopim. Cez en teden vem, da bodo že dražji. Ali bodo pa na karte: vsak mesec dva za vsako glavo proti vračilu starih.—Vse pohaja, vse se draži. Delo tudi. Pri krojačih, pri črevljari, pri bivcu. Se pri zobozdravniku. Vsak teden za deset odstotkov!"

Gospod dvorni svetnik se je vnovič s krepkim vzklikom spomnil svoje neumiljive duše in oolnosti, da je krščena in baj krvava in vzkliku dostavil da si je dal večer izruvati troje zob.

"Skoda jih je bilo," je rekel, "če bi držali! Toda ali naj od-

lašam, da se tarifa podraži za sto in sto odstotkov? Kaj? Svetotajstvo! (Rabil je tujko.) "Kdor dandanes odlaš, je izgubljen in pokopan. Pokopan!—Pokopan." Zamislil se je.—"Kaj sem hotel reči... Ali bi ali ne...? Ali bi ali ne...?"

Ozrl se je oprezno okrog sebe in pričel tiše govoriti:

"Ni treba, da kdo čuje. Ljudje preže na sleherni priliko, potem planejo po stvari, pa poženo cenno... Včeraj popoldne sem govoril z ravnateljem—kako se piše...? dobila sva se na Ježici. Fin rant! Poznavaj se, čišla me, dober sem odjemalec, precej sem mu že dal zaslužka.—Kako je kaj? sem ga vprašal.

Hvala, je rekel, kupčija bi šla, se ne pritožujem, je rekel. Ko smo pričeli, je rekel, koj odkraja niso imeli v nas pravega zaupanja ljudje. Dasi smo bili brez konkurence. Kaj hočete: nova trdka! Dokler pa ljudje nimajo zaupanja, pomisljajo in odlašajo do skrajne sile—saj veste.—No, podjeje se je obneslo, srečno se vpeljalo, krog odjemavcev se razveseljuje širi..."

Kaj se nebi, sem mu dejal, ko spadate vi in vaša trdka tudi med vojno industrijo, med vojne dobičkarje.

—Pa se je diskretno nasmejal ravnatelj—kako se že piše...?"

V tveni zvezi s tem vprašanjem je gospod dvorni svetnik z jedrnato besedo dal duška svojemu verskemu prepričanju, da znaša število vragov baš tisoč.

"Se že še spomnim, kako se piše," je nadaljeval.—"Smoljaj se je torej ravnatelj in odklanjal moje pohvale."

Storil sem, je rekel, kar je pač bilo v skromnih mojih močeh, je rekel. Zadovoljnost častitih mojih močeh, je rekel. Zadovoljnost častitih mojih odjemavcev nudi, mojemu srcu najlepše zadostitev. Je rekel. Po drugem zadostanju ne hrepenim. Govoriti vam znokakor brivec. Jaz ne znam tako lepo.—Komur enkrat postrežemo, je rekel, se nam več ne izneveri. Toda brez samohvale, je rekel menim, da nismo nevredni za upanja, ki ga nam naklanja častit občinstvo. Prosim vas, vez čar niti ene reklamacije! In prosim naše cene, je rekel, roko na sice delali smo in še delamo v lastno izgubo. Ako smo se slednjič morali odločiti za primerno zvišanje svojega cenika...

Vrag vas vzemi, sem dejal, vi tudi?

Prosim, je rekel, kalo, režijal Les, krma, svečeval Kovine, zlenje, uslužbenici! Ni bilo mogoče drugače. S prvim bližnjega meseca zvišamo cene za trideset od sto, sledeči mesec pa še za nadaljnjih dvajset. Ne gre drugače. Ampak strogo zaupno! je rekel sklep je še tajen, ga še nismo razglasili."

Gospod dvorni svetnik se je razburjal. Stražnik je migal, gospodične so hitele, kakor vihar čez poljano.—"Za petdeset odstotke draže, pomislite, petdeset odstot!" Divje je gledal okrog sebe in stresal glavo: "Kaj? Ali bi ali ne...? Ali bi ali ne...?"

Nenadna taka podražitev umovno da je razburjala gospoda dvornega svetnika. Mene je tudi, človek ne sedi v denarjih...

"Hvala za opozoritev!" sem rekel, "petdeset od sto—grozno! Gospod dvorni svetnik," sem rekel, "jaz menim, ne kaže premisljati. Po mojem skromnem predarku," sem rekel, "nikar ne odlašati, ampak kar koj se založiti, dokler veljajo še stare cene. Prosim, sem rekel, vi ste znani z gospodom ravnateljem... jaz nimam časti... vaše priporočilo... moja žena bo jako hvaležna..."

Tedaj sva dospela do čebule. Bila je prav lepa in ne predvaga, šumela je kakor avila, rumeno in rdeče se je lesketala v solncu in prijazno dehtela kakor vijolica spomladi—vsak je je dobil dva vena in bil božanski zadovoljen.

Le gospod dvorni svetnik ne, Ker čebule ni dobil. Zakaj bil se

je zmotil in je bil zamudil uro, dolečno za njegov okraj, in se ne ve, kdo je zakrivil zmoto, ali volzel ali beležnica ali gospod sam.

Odhajala sva in je bil jako hud. Bliskale so mu oči, škripali zobje in je rohnel in iz ust so se mu vsipali vzdiki verske smeri kakor jutranja rosa s potresene veje.

Potem je zamahnil z roko. Pričel je spet preudarjati: Ali bi ali ne...? Ali bi ali ne...?

"Gospod dvorni svetnik," sem rekel, "po mojih skromnih mislih nedvomno—bi! Ako vas je volja, gospod dvorni svetnik, in bi bili tako prijazni..."

"Po mojih mislih tudi!" je dejal in se ustavil. "Da spet zamudim? Ne boš! Se pet dni veljajo stare cene, ne več. Koj naravnost grem k ravnatelju—kako se piše? svetotajstvo!" (Rabil je tujko.)

"Curimurn se piše. Curimurn. Naravnost grem k Curimurnu in si naročim pogreb. Pogreb po starih cenah! Naročim in plačam! Koj za jutri! Ali makar še za danes: ne bodo me ne odirali!"

Niti poslovil se ni, kar odvihral.

Prospect 2420 Central 1766

The F. W. Zimmerman Co.

splošni prevažalci

Pripeljemo in postavimo na prostor blagajne, stroje, pohištvo za pakamo, odpošljemo ali shranimo.

3400 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

NAZNANILO.

Ravnokar smo otvorili trgovino dobre godbe.

Brunswick & Okeh Plošče Brunswick phonograph je najboljši na trgu. Vabimo vas, da si ogledate našo krasno razložbeno sobo in slišite čudežen Brunswick phonograph.

THE CLEVELAND ELECTRIC Phonograph & Machine Co.

1745 E. 12th St.

Fisher's Salt Brine Liniment

Oživljajoče, okrepčujoče Najboljše Allaround mazilo za prasko, trudne ude in boleče mišice. Neprekosljivo za drgnjenje.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatine.

Wm. Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

je po ulici v stran. Gospod Curimurn je ravnatelj pogrebnega zavoda.

Od tedaj so potekali trije dnevi, pa ga nisem več videl gospoda dvornega svetnika, pa sem bil nalahč gledat pri mesu, pri masti, pri fižolu ob urah, določenih za njegov okraj.

Nemara se mu je res posrečilo in se je dal pokopati če po starih cenah.

Danes je 28. Se dva dneva, potem stopi v veljavo zvišani cenik. Se bi bil čas—danes, jutri, prjutrišnjem...

Kaj na storim? Ali bi ali ne...?

STANOVANJE, obstoječe iz 4 sob v pritličju se odda majhni družini. Vprašajte na 446 E. 156 Str. Collinwood. O. 305

Oglejte si naše

GRAMOFONE

KLAVIRJE

GOSLI

I. T. D.

Najboljši instrumenti po najnižjih cenah.

ST. CLAIR MUSIC HOUSE 6532 St. Clair Ave.

RAZPIS SLUŽBE TAJNIKA

Družba S. N. Dom razpisuje službo pomožnega ob enem finančnega tajnika in knjigovodje. Prositelj naj navedejo njih zmožnosti in priporočila. Položiti bode tudi varščno kakoršno bode določil direktorij. Plača začasno \$80.00. mesečno. Nastop službe po dogovoru.

Pismene ponudbe naj se pošljejo ali pa osebno izročijo se danjemu tajniku L. MEDVESEK, 6409 St. Clair Ave.

ODBOR S. N. DOMA.

DRUŠTVA, DELNIČARJI S. N. DOMA, "POZOR!"

Vsa ona društva, ki niso poslala zastopnikov na letošnjo konferenco, so prošena, DA SE PRIGLASIJO GOTOVO, DO 31. DECEMBRA 1920 finančnemu tajniku L. MEDVESEK, 6409 St. Clair Ave. v torek ali petek zvečer od 7. do 8. ure zvečer radi delitve dohodkov kluba društev S. N. Doma, ker bi se jih sicer ne moglo pri delitvi vpoštovati.

L. MEDVESEK, fin. tajnik.

NA SILVESTROV VEČER

31. DECEMBRA 1920

— IN NA —

NOVEGA LETA dan januarja 1921

— priredi —

KLUB DRUŠEV SLOV. N. DOMA

VELIKO VESELICO

V DVORANAH S. N. DOMA.

Kedor se hoče resnično zabavati, ter užiti nekaj ur pravega veselja naj pride v S. N. DOM.

KRASNI DOBITKI SO PRIPRAVLJENI, KATERIH BODETE DELEŽNI PRI SREČOLOVU, KOLESU... SREČE, IN PRI METANJU OROČKOV ALI INDIJANSKIH PUŠIC.

Pa tudi na lačne in žejne se ni pozabilo. Dobile se bodo pristne domače bele in krvave ter mesene klobase in hladilna pijača.

Igral bo Slovenski Orkester pod vodstvom g. Ivanusha.

FRIDITE VSI, DA SI BODEMO VOŠČILI VESELO NOVO LETO V SLOV. NARODNEM DOMU.

ZA BOŽIČNO DARILO

ni lepšega, kakor bančna knjižica, na katere je naloženega nekaj denarja pri nas na ime otroka, žena, sorodnika, ali prijatelja.

Najvarnejši nasvet je: — Naloži svoje prihranke, četudi so majhni pri nas ter uživaj korist, ki ti jo daje 5% obresti, ki se pripisujejo h glavnici dvakrat na leto. Vse podrobnosti pri

SLOVENSKEM STAVBINSKEM & POSOJILNEM DRUŠTVU

6313 St. Clair Avenue

AKO STE IMELI NEPRILIKE

s slabo izdelanimi oblekami, vas bodo obleke izdelane v naši krojačnici gotovo zadovoljile in cenili boste njih vrednost. In poleg tega vas prav nič več ne stane obleka izdelana po naročilu, kot obleka kupljena v trgovini. Oglasite se da vidite, kakšno obleko vam naredimo za isto ceno kot jo plačate za tovarniško obleko.

WATERLOO MERCHANT TAILORS.

15710 Waterloo Rd.

WATERLOO MERCHANT TAILORS.

15710 Waterloo Rd.

WATERLOO MERCHANT TAILORS.

15710 Waterloo Rd.

WATERLOO MERCHANT TAILORS.

15710 Waterloo Rd.

WATERLOO MERCHANT TAILORS.

15710 Waterloo Rd.

WATERLOO MERCHANT TAILORS.

15710 Waterloo Rd.

WATERLOO MERCHANT TAILORS.

DOPIS.

Cleveland, O.

Boj proti delavcem je obstojal vedno enkrat večji, drugičkrat manjši, in bo trajalo toliko časa, dokler ne bodo delavci prišli do spoznanja, da so temu sami krivi, da imajo orožje v rokah, pa da ga ne znajo uporabiti samim sebi v prid.

Ce malo pogledamo v pretekle notranje razmere delavcev, posebno ob času jeklarskega štrajka, ko se je vse družilo proti njim, in udrihalo po njih, moramo priznati, da je vse to delavce še jako malo naučilo in izučilo. Prav pogosto se sliši v govorih in debatah po javnih lokalih ljudi, ki pravijo, da je sedaj še vse preveč dobro za delavca, in da bi moralo biti vsaj eno leto tako kot je sedaj. Resnica pa je, da se ravno v takih časih kot je sedanjí začenja delo nekoliko misliti, ali bo še naprej tako ali če je še kak pripomoček, da bi se take in enake brezposelnostne krize dale odpraviti.

Seveda so ljudje, ki imajo že delj časa delo v eni in isti tovarni. Morda so toliko srečni, da svoje delo še niso izgubili, zato so s celim svetom zadovoljni in se za nič ne brigajo. Tak človek jutraj vstane, gre delat, pride domov in gre spat, vsak teden ali štirinajst dni pa "poda". Kaj vraga hočete vendar več, se vprašuje tak človek, pri tem pa ne pomisli, da je njegova sreča začasna in odvisna od milosti vladajočega razreda. On pozablja na svojo glavno nalogo. Ne čita ne listov, ne podučnih knjig, ni pri nobeni politični organizaciji, kar je predpogoj za vsak napredek.

Delavci moramo biti politično organizirani. Potrebo tega nam nam kaže ravno sedanjí čas, ko so vsi kapitalistični pajki napeli svoje mreže, da uničijo vse delaveke organizacije, manjše in večje.

Pretekli mesec se je bila vojaka, ki je bila za delavca večjega pomena kot še nekončana svetovna vojna. Zalostno pri vsem tem je pač to, da so se delavci v tej bitki razcepili na kose, da so se bili za vse druge, samo za sebe ne. Veliko ljudi ne ve, zakaj niso rajši čepeli po 10 ali 12 ur v črnem dimu in pri težkem delu, kot v sponah španske inkvizicije. Da je to resnica, potrjujejo zmagi, ki so jih doživeli delavstvu sovražne stranke. Toda jokati sedaj, ko je prepozno, bi bilo nesmiselno. Glejmo, da bo prihodnjič boljše in da bo vsak volilec oziroma volilka vedela, kako je treba zaznamovati volilni listek, da bo v korist delavstva.

Leto se bliža svojemu koncu. Kot vsako drugo, nam je tudi to leto prineslo dosti krivice, po malo pravice, in v prihodnjem letu se nam ni nadejati nič boljšega. Dostim bo v razočaranje, jezo in žalost. Nenavadno veliko ljudi je ob sedanjem času brez dela. — Izgleda kot da so tudi kapitalisti usmiljeni ljudje ko nam dajo kar štirinajst dni počitka ali pa še več za božične praznike. Ali bomo praznovali božične praznike lačni ali siti, tega oni ne vprašajo. Za božično darilo pa so nabili po tovarnah objave, v katerih naznanjajo, da se bodo plače po novem letu znižale za 20 odstotkov. Kaj lep božični dar, kaj ne, ko je že vse tako "poceni": obleka, čevlji, življenske potrebščine in drugo. Smelo trdim, da bo praznovanje Božiča pri številni družinah letos žalostnejše kot kdaj prej. Dosti nedolžnih otrok se bo lačnega želodčka oziralo na ob oknih nastavljen božični drevec. Upati je, da bodo taki božični prazniki rodili sad, da bodo prinesli lepšo bodočnost.

John Breščak.

VEŠČ KROJAŠKI POMOČNIK (Slovenec) išče službo. Poizve se v uradu tega lista.

304

"GRČA"

Cleveland, Ohio. — V nedeljo, dne 26. decembra vprižori slov. dram. dr. "Ivan Cankar" igrokaz pod imenom Grča."

Ime samo na sebi ne dela nikakih privlačnih senzacij, ampak ako hočete videti, kaj je vsega zmožen prestati pravi značaj človeka in obenem znanstvenika, vam ne bo prav nič žal, ako posetite to igro, ki jo je poklonil pisatelj svoji ženi. Grča je zdravnik po poklicu in ob enem človek, ki ne veruje več v tiste praznovorne bajke, ki si so jih razni gospodje izmislili, da z njimi vlečejo za nos revno ljudstvo.

Glavni namen tega igrokaza je pokazati, kaj da lahko doseže ženska, ako se strinja z možem v njegovih idejah, in ako tudi v dejanjih pokaže, da se ne vstraši ničesar na svetu, kar je proti idejam in dejanjem njenega moža.

Dr. Grča, oziroma ta igra ki ga priredi slov. dram. dr. "Ivan Cankar" vam pokaže, da pravi in resnično ljubi svobodomislec tega ali onega prepričanja, ki hoče kaj doseči, ne sme vsiljevati svojega prepričanja nikomur, ki ni zrel na njega, ampak ga mora podučiti, da spozna pravo mišljenje njegovo, šele potem se lahko proti njemu malo ostreje nastopa.

Predno dr. Grča naznani svoj sklep izstopa iz cerkve, ima vse polno prijateljev, med njimi so: profesorji, sodnijski svetniki, itd. Prijateljsko zvezo ima tudi s Koričnikom lastnikom in izdajateljem lista "Narodna Vest." Urednik tega lista je popolnoma na njegovi strani, ampak se drži nazaj, ker ako bi se javno podal za dr. Grčo, potem izgubi svoj kruh. Naposled v njem vseeno zmagaja značaj in gre za Dr. Grčo. Proti njemu nastopi vsa duhovščina in vsa takozvana inteligenca, vsi njegovi prejšnji prijatelji ga zapustijo, ampak on ostane značaj in se

ne poda za nobeno ceno.

Dr. Grča ima sina, ki ima znanje oziroma je zaročen s hčerjo sodnega svetnika. Ta dva se ljubita resnično s tisto ljubeznijo, ki nima nikakih fraz v sebi, ampak je ljubezen dveh, ki ne more ugasniti. Ko sodni svetnik žve, da misli tudi ljubimec njegove hčere izstopiti iz katoliške vere, ga enostavno iztira iz hiše in prepove rjegovi hčeri vsako nadaljno obževanje z njim.

Hči svetnikova se pa tudi ne da ostrašiti, ampak vstraja; ko pa pride do konca, da odpovedo Dr. Grči stanovanje, stori poslednji korak, ko napiše listek in ga položi na mizo očeta, na katerem mu očitno pove: "Ce ne Jankotova, pa nobenega."

Ta igrokaz vam tudi pokaže, da pri ljudeh, ki hočejo na ljudske stroške živeti, ne naredi prav nič vtisa, ako hoče eden vse svoje življenje posvetiti v korist zatirane ljudstva in je pri tem proti njihovim tedencam. Dotični mora izginiti iz javnega življenja. To se zgodilo tudi s Dr. Grčo, ali on ostane značaj okoravno so mu odrekli službo, prijateljstvo, podporo, stanovanje in priliko se zagovarjati na javne napade od strani ultramontanec.

Grča je ostala grča!

Vsi napadi in grošnje niso mogle preprečiti njegovega čina in zato je ostal zmagovalac na bojišču.

Torej tu je samo površen opis te igre, vse podrobnosti pa lahko vidite v nedeljo, dne 26. decembra, 1920 v R. Božjeglava prostorih na 6006 St. Clair Ave.

Preskrbljeni bodo tudi sedeži, kolikor se jih more v dvorano postaviti. Ne bode vam žal, ako posetite to predstavo tega kulturnega društva.

Poleg vašega imena je zaznamovano, do kdaj imate plačan list. Kadar poteče naročnina obnovite jo takoj, da vam ne ustavimo lista.

Joseph Zajec

15605 Waterloo Rd.
Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih družb, katere zavarujejo,
PROTI OGNJU
Telefon — Wood 228—R

Phone Wood 180 W
O'NEIL & WHITEHEAD
ELEKTRIČNI
KONTAKTORJI
Napeljava žice v hišo in popravila.
15606 Waterloo Rd.

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Ave.

Uhod iz 62. vzhodne ceste.

Opravlja zobozdravniško delo v tej okolici že 7 let.

THE W-K DRUG CO.
St. Clair, vogal Addison Rd.
Edina slovenska lekarna v Clevelandu.



Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno.

JOHN KOMIN,
Lekarnar.

LEPA PRILIKA.

Na prodaj je lepo posestvo pri Novem mestu na Dolenskem. Hiša je zidana, hlevi, kozolci, v najlepšim in najboljšem stanju. Lep saden vrt, polja je cel grunt, hoste dosti in je prve vrste. Proda se za to ker so starši prišli. — v Ameriko. Poizve se pri lastniku, John Setina, C. o. Medved, Bliss Rd., Euclid, O.

MALI OGLASI

IZVRSTNI PEVCI!

Naprodaj imam pevce — kanar. čke — same dobre pevce. Zglasite se na 1401 E. 43. Str.

Soba se da v najem za enega fanta pri Jos. Vovk, 1123 Addison Rd. 303)

NA PROSTO STANOVANJE

se sprejme dekle ali udova, katere dela čez dan u tovarni, da bi zvečer od 5. ure naprej pazila na 3 odrasle otroke. Ima lahko tudi enega svojih otrok. Za podrobnosti se obrnite na 1142 E. 66. Str. od 8 do 12 ure dopoldne. 304)

DVE POSTELJI

in peč na trd premog se mora nemudoma prodati. Zglasite se na 1071 E. 64. Št. 306)

NAZNANILO!

Tem potom naznanjam vsem članom Slov. uniformiranega in podpornega društva, da se vdelež glavne letne seje, dne 26. decembra 1920 v navadnih prostorih ob 9 uri dopoldne. Na programu bo več važnih stvari v korist društva kakor tudi volitev odbora za leto 1921. Torej vsi, katerim je kaj za napredek društva, na sejo! Pozdrav vsem in na svidenje.

IGNACIJ MEDVED, tajnik.
15313 Holmes ave., Collinwood

PRODAJAMO
HIŠE - LOTE in
FARME

ISTOTAKO ZAMENJAMO FARME ZA POSESTVA V MESTU.
Za pošteno posredništvo se vedno obrnite na
D. STAKICH & J. KRALL
15813 WATERLOO RD.

BODITE PAMETNI in kupite AR-BU MAŽILO

za rane, izpahke, lišajne opekline in kožne bolezni. To dobit v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni.
Naprodaj tudi pri Bailey's Co. THE AR-BU LABORATORIES CO. 14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

TRI SOBE SE oddajo v rent v pritličju. Najemnina nizka. Zglasite se na 887 Addison Rd 304)

DVA FANTA se sprejmeta na stanovanje in hrano. Cista in točna postrežba. Električna razsvetljava. Vprašajte v uradu tega lista. 303)

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

Frank Zakrajšek
POGREBNIK IN
EMBALMER

1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735—W.

TEL. Rosedale: 4983

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

ŽIVI PRAŠIČI NAPRODAJ!

Prodajam tolste prašiče in kdor želi napraviti domače klobase naj se zgasi takoj pri JIM ROBICH

E. Goller Ave., Euclid, Ohio.

LIBERTY BONDI IN VOJ
NO VARČEVALNE
ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljiv prekupčevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal deveta cesta in Euclid Ave., nad Singer Sewing Machine Co. Odprto do 6. ure zvečer.

THE EUCLID FOUNDRY COMPANY

Vsem Slovencem in Slovenkam posebno pa našim delničarjem voščimo vesele Božične praznike, in srečno Novo Leto. Prvič jih voščimo, in to z lahkim, veselim srcem. Danes leto našega podjetja še ni bilo med živimi, le nekak glas, nekako hrepenenje, nekaki vzdih so se slišali. "Pa bi Kranjci vendar nekaj napravili o čem bi lahko rekli, da je naše", tako je rekel eden, tako drugi, in tako je ponavljal tretji.

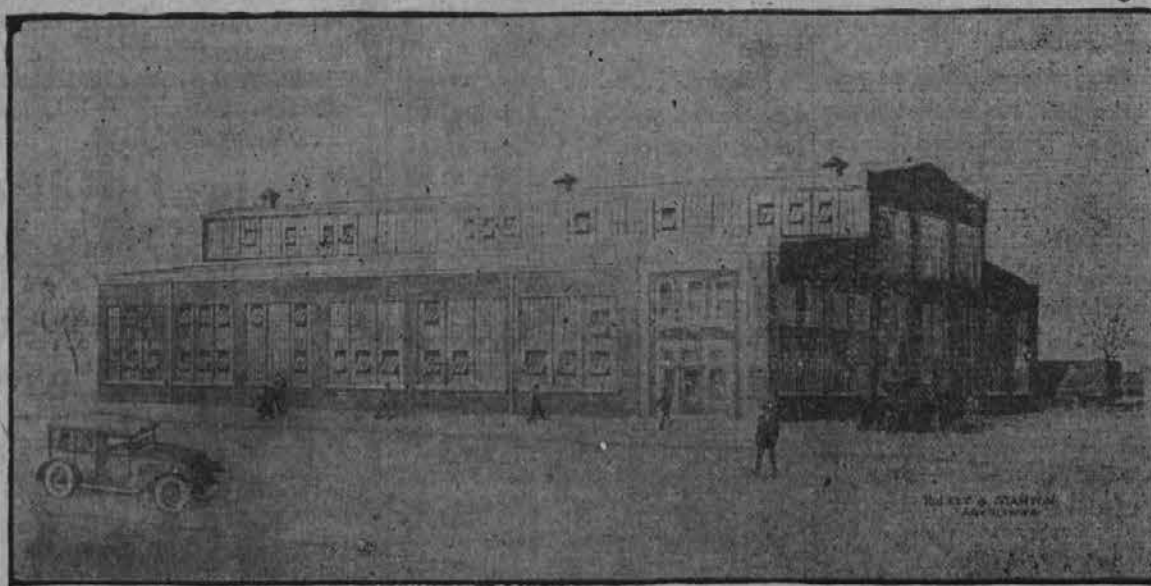
V začetku ta glas ni našel odmeva, le tu pa, tam je kdo postal zmajal z glavo ter rekel, "dobro bi res bilo, pa kaj, ko nismo zato". Ker pa ta glas le ni prenehal, ker je v enomer šepetal na uho tako ljubko in zapeljivo o drugih, ki so tudi na ta način začeli, pa so želi nepričakovane uspehe, o lepi priložnosti ki se nudi, vsakemu, če ima le groš uložiti svoj denar ne samo na štiri procenete obresti, ampak na štirideset in več, zato se jih je oglasilo nekaj, in rekli so: "Pa bi vendar, — pa poizkusimo, — PA ITI MORA! — — —"

In šlo je. Kdo bi si mislil danes leto, da bodo Slovenci, skoraj izključno delavci, znesli skupaj ogromno svoto STO TISOČ DOLARJEV

Čudili bi se, pa nimamo časa; povedati se nam mudi namreč nekaj kar smo tako nestrpno pričakovali, kar bo vsak rad slišal, še celo tisti, ki so se s komolci drezali ter se nam posmehovali takrat, ko smo jih vprašali če hočejo z nami. Tam

kjer se največja železniška proga v Ameriki, in pa St. Clair Ave. srečata stoji veliko moderno poslopje na pročelju katerega se blišči napis — THE EUCLID FOUNDRY COMPANY — in ki naznanja vsem o zavednosti našega naroda. Da pa bo vsak, ne samo bral o tem veličastem poslopju, ampak ga tudi pregledal na lastne oči, zato vabimo

vse Slovence in Slovenke, osobito delničarje, da posetijo našo tovarno dne 26. DECEMBRA, 1920, in 2. JANUARJA, 1921 popoldne. Vzemite Nottingham karo, peljite se do konca, tam vas pa bomo čakali z avtomobili, ki vas brezplačno popeljejo do naše tovarne in nazaj. Napravili bomo nekaj imenitnega, zato naj ne bo nikogar, ki bi zamudil to slavnost. Vse bo brezplačno. Zatorej bodimo vsi tam brez ozira na vreme.



THE EUCLID FOUNDRY COMPANY

LEOPOLD KUSHLAN, tajnik